"Éjmélyből felzengő..."

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

CONFABULA

A PTE-ÁOK HALLGATÓI LAPJA

2006/2007 I. FÉLÉV 3. SZÁM

CONFABULA

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának hallgatói lapja

Főszerkesztő:
Váncsodi József
j_vancsodi@yahoo.com

Felelős szerkesztő:
Szarka Dániel

Olvasó szerkesztő:
Pető Nikolett
Riba János

Tördelő szerkesztő:
Jakab László

Fotó:
Piski Zalán

Címlap, fotó:
Szukits Sándor
Piski Zalán

Képregény:
http://feketemacska.freeblog.hu

Munkatársaink:
Alföldi Viktória
Bartha Zoltán
Cseh Judit
Fekete Lóránd
Hornyák Árpád
Horváth-Sarródi Andrea
Kovács Emese
Lénárt Petra
Lőcsei Zoltán
Mihály Kinga
Mateisz Erzsébet
Sipos Eszter
Somogyi László
Szántó Viktória
Tóth Viktória
Wu Yen-Ying
Georgios Zarifis
Zomborszky Márton

Szerkesztőség címe:
7624 Pécs Szigeti út 12.
Diákiroda, Confabula
Telefon: (72) 536-000/1541
Fax: (72) 536-112
e-mail: confabula@webmail.hu

Nyomda: PTE-ÁOK Kari Nyomda

Megjelenés időpontja:
2006. december

Megjelenik 1500 példányban

TARTALOM

Egyetem

Interjú - Prof. Dr. Kollár Lajos 04.
Interjú - Prof. Dr. Nyárádi József 07.
Közérdekű 09.
HuMSIRC oldal 11.
MFHE oldal 12.
Dekurzáció 13.
Gólyabál 14.
Sporthírek 14.
Felező 2006 15.

Vélemény

Szubjektív 16.
- Tanulságos mese
- Veled kezdem
- Üzenet
Pro & Kontra 18.
- A disz-funkcionált
- A kedves Kedves
Publicisztika - Öri hari, ha nincs kari! 20.

Kultúra

Villámhírek és érdekességek 21.
Vena Literatura 25.
38.
Havinovella 26.
- Sárarany
- Egyszer délután
Könyvajánló - A kötelező kötelezően rossz? 30.
Fülhöz szóló ajánlatok - Thom Yorke 31.
Tíz szentencia 31.
Múvi Kritix - Silent Hill 32.
Világpolgár - Miért éppen Prága? 33.
Gastro oldal 34.
- Diós csirkemell
- Vegának áll a világ?!

Miegymás

Naptár a 2007. évre 22.
Confabula Statisztikai Hivatal 24.
Technokrata oldal - Hanyas...? 36.

English Pages 39.
Deutche Seiten 41.

Piski Zalán fényképei - partyfotók 43.

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

FŐSZERKESZTŐI LEVÉL

Kedves Olvasó!

Nem könnyű megírni e sorokat. Még csupán november utolsó harmadában vagyunk, az idő inkább az őszt juttatja eszembe, és még zúzmarákból sem nyílnak jégvirágok az apró fűszálak élén. Azért nem könnyű megírni e sorokat, mert tagadhatatlanul karácsonyi is a Confabula mostani száma, még, ha ez a hangulat nem is hatja át teljesen a sorokat. Viszont a lehetőség ott bujkál a szövegek szövetében, és biztosan nagyobb nyomatékot kap, amikor a nyomdából kihozva kiszórjuk a példányokat, és a frissen nyomott újság illata összekeveredik a fenyő, akkorra már létjogosultságot kapó nehéz illatával...
Mit mondhatnék, ami fontos lehet az Olvasónak? Akkorra, közeledvén a nehéz vizsgaidőszak, biztosan komolyabb nyomatékot kapnak a jó és bíztató szavak. Biztosan többen nyúlnak kapaszkodó után, pláne, ha már most is úgy érzik, egyedül vannak, mint kagylóhéj mélyén a szennyeződés, ami köré igazgyöngyöt épít az idő.
Jó volna valami bizonyosat, kézzel foghatót írni. És most, amikor az asztalomon fénylő, imbolygó gyertyalángot figyelem, arra gondolok, csak a Karácsony lehet, ami köré felépülhet az ember bizakodása; függetlenül attól, hogy hit vagy szív, vagy hit és szív diktálta szeretettel tölti meg azt. A kulcs a szeretet, mely, ha fordul abban a zárban, amelybe belehelyezzük, akkor az azt jelenti, hogy a kitáruló ajtó másik oldalán viszont szeretnek bennünket, és fürösztheti jük arcunkat ebben a megkérdőjelezhetetlen tisztaságú fényben.
Azt hiszem, nem kívánhatok mást, mint, hogy találjuk meg azokat a zárakat, melyekbe kulcsaink valók, és ne féljünk kinyitni az ajtókat, és elmondani, szóval vagy tettel, hogy szeretünk, szeretjük azt a másik felet. Ha ez teljesül, megszületik a csoda, ami mindent körüllobogva felmelegíti életünket, bármennyire is vicsorog a tél.
Szeretettől illatos, áldott, szép Karácsony-ünnepet kívánok a Kedves Olvasónak, magam, és a Confabula minden munkatársa nevében!

-vj-

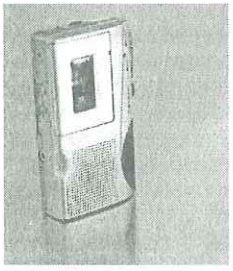

Ígéretünkhöz híven folytatjuk azt az interjúsorozatot, amely az új dékáni vezetést hivatott bemutatni. Ha még pontosabb fogalmazásra törekszem, akkor azt írom, hogy be is fejezzük ezt a folyamatot, ugyanis végére érünk a sornak – fontossági sor felállítása nélkül –, amikor közöljük **Kollár Lajos** és **Nyárády József** professzorokkal készült beszélgetéseket. A törekvés egyértelmű volt, az emberből, nem csupán a dékánhelyettesből kívánunk átnyújtani egy „szeletet", az Olvasónak, hiszen a fent említett oktatókkal-klinikusokkal csak az egyetemen töltött utolsó évek során találkozhat a hallgató; feltéve, hogy a találkozás lehetőségéhez a tanulmányok asszisztálnak. Az interjúk a **4. oldaltól** a **8. oldallal** bezárólag olvashatók.

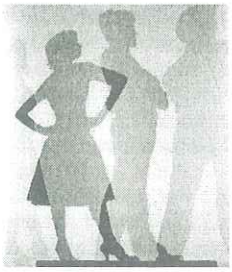

Nos, Uraim, akkor most alaposan megkapjuk a magunkét! Illetve döntse el mindenki, hogy mennyire magáé mindaz, amit **Cseh Judit** és **Mihály Kinga** kioszt rá. Ugyanis a Hölgyek nem vállalkoztak kisebb feladatra, mint arra, hogy a **Pro és Kontrát** a férfiakról írják, avval a csavarral, hogy mindketten megírták a saját felmagasztaló és porba taszító véleményüket, amelyek a **18-19. oldalakon** olvashatók. Keresgélhetjük magunkat, eldöntve, illik-e ránk a klisé, avagy törekedhetünk akár arra is, hogy a választott/áhított Nő számára az egyetlen megírható Pro lehessünk. Vagy Kontra; kinek mire van igénye. Egyet ígérhetünk: a Confabula férfitársadalma részéről, februárban megadjuk a revansot, és pellengérre állítjuk a Nőket. Hogy ki vállalkozik majd erre? Az legyen meglepetés...

Ahogy szaporodik a fázósság mindennapjainkban, csontjainkban pedig a tél, egyre hajlamosabbak vagyunk emlékeinkben elkalandozni, és valami kellemes, netán forró nyári élmény után kutatni, hogy legalább valami valószerűtlen perzselés végigfusson idegpályáink mentén. Egy kis olvasás, egy forró tea, némi ábrándozás, és máris messze járunk mindattól, amit szobánk falai keretbe zárnak. A teát, az ábrándozást mindenki szerezze be igénye szerint, viszont olvasnivalót szívesen ajánlok az érdeklődő figyelmébe: **Bartha Zoltán, Egyszer délután** címmel, egy forró nyár gyermekemlékeit tárja az Olvasó elé, kapaszkodót kínálva a léleknek és az ábrándos gondolatnak, a **28-29. oldalakon**.

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

INTERJÚ

Prof. Dr. Kollár Lajos klinikai dékánhelyettessel

Mikor megkerestem Kollár professzort interjúkészítési szándékommal, kedves és segítőkész volt. Annyit kért csupán, hogy feltétlenül személyesen és ne elektronikus levél formájában keressem meg, mert Ő jobban szeret beszélgetni. Több az ember, a valódiság, és ez nyilvánvalóan a szövegen is érződik. Nem volt ellenemre a kérése, hiszen magam is jobban szeretem a beszélgetős interjúzást, hiszen csak ekkor teljesül az, hogy a beszélgetés egy utazás lesz az interjúalany életében, olyan utazás, amire az olvasó ingyenjegyet kap, feltéve, hogy veszi a fáradtságot, és elolvassa azt. Így lett egészen hosszú a bevezető, mert kíváncsi voltam az emberre, aki az élet során addig építkezett, hogy végül egyetemünk dékánhelyettesévé választották...

Tegyük fel, hogy egy távolról érkező utazó vagyok, és nem tudok Önről semmit az égvilágon. Hogyan vázolná fel azt az életutat, amely eddig a pillanatig vezetett?

Az orvosszakma iránti vonzódásom onnan adódik, hogy meglehetősen sok családi töltete volt a dolognak: apám és nagybátyám, illetve az anyai nagybátyám is orvos volt. Nem is nagyon volt kérdéses, hogy mással is foglalkozhatnék. Apám kezdetben sebészként kezdte a szakmát, sőt egészen érdekes antropológiai kutatásai [illegible] a Fogászati Klinika megszervezésében nagyon jelentős munkát végzett. Aztán az ötvenes években nyilvánvaló politikai okok miatt, racionalizálás címszó alatt sokakat, így őt is kirúgtak az egyetemről. A későbbiekben fogorvosként a MÁV rendelőben tudott elhelyezkedni. Valamiért a fogorvosok magánszférájához nem nyúltak hozzá, így apámnak is volt magánrendelője, ahol tulajdonképpen felnőttem. Elcsentem a legkülönfélébb eszközöket, melyekkel kiválóan lehetett fúrni, faragni, játszani. Valahogy kézenfekvő volt, hogy nekem fogorvosnak kell lennem, és öröklöm a rendelőt, a pacientúrát. És itt jött be a lázadás: ugyanis nekem atavisztikus vonzódásom volt a hajózáshoz a kezdetektől. Tulajdonképpen egész gyermekkoromban egy hajósélet után áhítoztam, így szigorló koromban elmentem a MAHART székházba, bekopogtam, hogy bizony, én hajóorvos szeretnék lenni. Az apropója az volt a dolognak, hogy akkoriban megjelent egy cikk, mely szerint minden tízezer tonna feletti hajóra kötelezően hajóorvost kell alkalmazni. Tudtam, hogy nálunk akkoriban nem volt ilyen végzettségű orvos, ezért elhatároztam, hogy kimegyek egy tengerhajózással rendelkező országba, ott tanulom a szakmát, bejárom a világot, szakkönyvet írok a témáról, végül pedig hazajövök és én fogom tanítani a jövő hajóorvos generációját... Berobogtam a MAHART székházba, egy óra alatt előadtam a dolgaimat, meg is egyeztem a személyzeti osztályvezetővel. Ennek megfelelően nem is kerestem Pécsett állást. A diploma megszerzése után fel is kerestem őket és mondták, hogy másnap mehetek Csepelre, a szabad kikötőbe, ahol üzemorvosként dolgozhatok. Felajánlottam egy szerződést, mely értelmében fél éven belül kiküldenek tanulni a szakmát, vagy pedig hajóra tesznek. Ezen aztán jóízűt veszekedtünk, melynek köszönhetően végül becsaptam az ajtót magam mögött, és ezzel véget értek a hajóorvosi álmok.

Ott álltam állás nélkül, tanácstalanul, aztán lementem a Balatonra vitorlázni, hogy történjen valami. Ott találkoztam véletlenül – a véletlen az ilyen – egy ismerőssel, aki azt mondta, hogy Szekszárdon üres egy állás Kelemen Endre főorvosnál. Stoppal lementem Szekszárdra, Kelemen főorvos fogadott és a következő héten munkába állhattam. Eleinte altatóorvosként dolgoztam, majd később sebészként, lévén, hogy az akartam lenni. Ezt követően kerültem a POTE II. sz. Sebészeti Klinikára Kiss Tibor professzorhoz, akivel még szigorló koromban kerültem jó viszonyba. Ő egy rendkívül jó sebész volt, aki egy tiszta logika mentén gondolkodott. Egy látogatás során futottam össze vele, éppen vizitelt, majd a vizit után behívott a szobájába, ahol felajánlott egy állást, amit el is fogadtam; ismét egy „véletlen" volt. Bekerültem az érsebészeti munkacsoportba, amihez már eleve töltést hoztam Szekszárdról, hiszen Kelemen professzor is avatott volt a témában. Ez a terület akkoriban élte a hőskorát. Ismét egy véletlen következik: Mátrai Árpád biofizikus keresett fel egy baleset okán, s miközben kísértem a kórházban, beszélgetni kezdtünk és mondta, hogy a kandidatúráját írja véráramlástanból. Felvetette, hogy ki tudnánk-e találni valamit együtt. Ebből egy éjszakába nyúló beszélgetés, és nagyszámú publikáció kerekedett. Ennek köszönhetően Magyarországon az első haemorheologiai labort

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

valósítottam meg, illetve építettem fel. Az első és mindmáig legnagyobb számban működő magyar viszkoziméter konstruálásában is részt vettem. Eközben már aktív érsebészként működtem. Annak „köszönhetően", hogy két kollegám is sajnálatos módon hamar elhunyt, én lettem Pécsett a rangidős érsebész. Kilencvenöt szeptember elsején megbízott docensként kineveztek az akkorra különvált Sebészeti Tanszék élére, ahol az érsebészeti tevékenységet megszervezhettem. Ezen túl a Magyar Haemorheologiai Társaság elnöke voltam nyolc évig. Ekkorra már a minimal-invasiv technikák felé kezdtem orientálódni, és kilencvenöt október harmadikán az első magyarországi carotis-stent implantációt én végeztem; a beteg a mai napig jól van. Akkor ez kicsit fetisizált technika volt, sokan támadtak is érte. Ma már, mint tudjuk, évente sok száz carotis-stent implantáció történik. Közben habilitáltam és egyetemi tanári pályázatomat is benyújtottam. Ennek tizenkét esztendeje, és nagyjából elértünk a beszélgetés pillanatához.

Van egy ismerőse, aki azt ajánlotta, hogy a hajózásról és a borokról feltétlen kérdezzem.
A hajózáshoz inkább értek, mint a borokhoz. Manapság divatos a borokhoz érteni, nekem annyi kötődésem van, hogy gyermekkoromban nagy szőlőnk volt, illetve a gimnáziumban öt plusz egyes osztályba jártam és szőlészborász szakmunkásvizsgát szereztem. Azt meg kell hagyni, hogy az igen jó bort szeretem.
A hajózás az egy más történet, és ezt az elején már bele is kevertem. Apáméknak volt egy közeli barátjuk, aki tengerésztiszt volt még a Monarchia alatt. Megmaradt egy hajója, és többek között versenyvitorlázó is volt óriási élettapasztalattal, bölcsességgel és pedagógiai érzékkel megáldva. Hozzá kerültem hat-hét éves koromtól nyaranta: megvolt az évzáró, elküldtek a borbélyhoz, a bizonyítványom mellé kaptam két pofont és száz forintot, és már indultam is Fonyódra. Az Öregtől tanultam meg a víz szeretetét. Megtanultam a vitorlázás alapjait, majd nekem is lett hajóm, kezdetben kisebb, aztán nyolcvankettőben meg tudtam venni egy barátommal közösen a Balaton egyik legszebb hajóját, amely egy 1942-ben épült cirkáló. (Az interjú készítője meg is csodálhatta egy fotón, és állíthatja, valóban szép hajó!) Azóta is versenyszerűen vitorlázom, tavaly például másodikak voltunk a magyar bajnokságon... Vénségemre a gyermekkori álmaim is realizálódtak, mert nagyjából tíz éve már különféle tengerekre is járunk vitorlázni.

Ha jól tudom, Németh Péter dékán is vonzódik a hajózáshoz. Ide is visszavezethetők a közös munka szálai?
Igen, Péter is hajózik. De egyáltalán nem voltak nagy, közös hajós élményeink. Aztán mikor elkezdtünk beszélgetni az új, egyetemi tervekről, a dékánválasztásról, akkor ez is szóba került, így azóta már hajóztunk együtt is.

És hogy fogadta a megkeresést?
Ambivalens érzésekkel. Dékán úr a korábbi választás előtt is már megkeresett. Már nem is tudom, hogy konkrét ajánlatot tett-e a dékánhelyettesi tisztségre. Ezt követően szinte alig találkoztunk. A közelmúltban, amikor ismét felszínre került a lehetőség, megkeresett, hogy beszéljünk egymással. Egy hazafelé vezető út során bementem hozzá az intézetbe és akkor már konkrétan előállt az ajánlatával. Viszont el kell mondanom: abszolút nem lobbiztam az

ügyért. Akkor kezdtem igazán foglakozni vele, amikor szóba került, hogy létrejöhet egy nagy, megyei-városi-egyetemi konzorcium, ami az egészségügyi rendszer összevonását és újraszervezését jelentheti. Úgy éreztem, hogy hat év orvosigazgatói múlttal a hátam mögött komoly rálátásom van a dolgokra. Mivel az új felsőoktatási és államháztartási törvény kötelez bennünket arra, hogy a klinikumot gazdasági formában üzemeltessük, úgy gondolom, hogy az egyetemi tanári gárdában e téren nekem komoly tapasztalatom van. Többek között ezért mertem vállalni, hogy belépjek a dékánhelyettesi körbe.

Egyértelműen markáns klinikai szemlélettel rendelkezik, ebből fakadóan az is egyértelmű volt, hogy ez a tisztség lesz az Öné?
Igen, ez így volt. Az elmúlt harminc évben sokat oktattam, szeretek előadást tartani, de mégsem vettem részt komolyan az oktatás adminisztratív feladataiban. Engem kifejezetten a klinikum, a klinikum átalakítása, az új klinikai rendszer kidolgozása, ami mélyen érdekel, s amiben úgy gondolom, hogy tudok tenni valamit.

Nem kis fába vágja a fejszéjét, ha a jelenlegi viszonyokat vesszük alapul... Milyen irányok, vagy célok lebegnek a szeme előtt, amikor azt mondja, hogy át kell alakítani a klinikumot?
Felgyorsultak az elmúlt napok eseményei: most került a parlament elé az egészségügyi rendszer átalakításáról szóló törvényjavaslat, és a napnál is világosabb, hogy milyen irányba akarják elmozdítani a rendszert. Ennek elébe

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

kell menni, mert a kényszerintézkedésekkel szemben mindenki csak veszít. Azt is tudni kell, hogy a pécsi egyetem, ismert történelmi okok miatt, roppant nagy területen, roppantul gazdaságtalanul működik; az adósságállomány is ezt mutatja. Ugyanakkor kialakult a megyei és a városi egészségügyi rendszer is. Ez hosszú távon színvonalasan és gazdaságosan csak úgy működhet, ha valamilyen logikai rendszer alapján összevonjuk. Erről támogatólag nyilatkozott a Megyei Közgyűlés, a város polgármestere és az egyetem rektora is. Az alaplépések már megvannak, csak az idő szorít bennünket nagyon, ezért tovább kell haladnunk, hogy kidolgozzunk egy olyan, védhető koncepciót, amellyel esélyünk van, hogy egy magas szakmai színvonalon, ugyanakkor gazdaságosan működő egészségügyi ellátórendszert hozzunk létre.

Ha reálisan gondolkodunk, akkor mikorra valósulhat ez meg?
A pályázat elbírálása egy-két hónapon belül várható. Ha pozitív a döntés, akkor a tervezés 2007-re, az első ütem 2010-re megvalósulhat, ugyanis ezeknek a pályázatoknak nagyon szigorú feltételei vannak. Ez azt jelenti, hogy akkorra a manuális blokk elkészül a Négyszáz ágyas Klinikán, a Tüdőszanatórium helyén krónikus és rehabilitációs ágyak lesznek, illetve az alapszintű járóbeteg ellátás is teljesen megújul.

Ez azt jelenti, hogy minden marad a centrumban, és elvetik a zöldmezős beruházást?
A válasz nagyon egyszerű: igaz, sokan fölvetik és magam is a zöldmezős beruházást támogattam addig, amíg ki nem derült, hogy ez az NFT II. (Nemzeti Fejlesztési Terv II.) pályázat meglévő intézmények összevonását, racionalizációját teszi lehetővé. Magyarul, ebbe a pályázatba nem fér bele a zöldmezős beruházás.

Jellemző Magyarországra a röghözkötöttség. Fel van-e készülve az egyetemi orvos-vezetői gárda erre a változásra?
Az az érzésem, hogy nagyon nincsenek felkészülve, megdöbbentő információ hiányokkal találkozom; most nagyon sok emberről beszélek. Tudomásul kell venniük, hogy a rendszer teljesen megváltozott, sőt, még nagyobb változások várhatók. A klasszikus egyetemi rendszer már nem működőképes, ha nem állunk ennek a folyamatnak az élére, akkor borzasztó nagyot fogunk veszíteni. Fel kell ismernünk, hogy már most lépéshátrányban vagyunk. Ha ezt most jól megoldjuk, akkor a régió egészségügyét harminc évre meg fogjuk határozni.

Mekkora szerepet kap ebben a hallgatóság?
A hallgató mindenképpen jól jár vele. Először is központosítva lesz a klinikai oktatás, nem kell annyi felé menni. Kultúrált körülmények között, jó műszerezettséggel, sokkal fejlettebb rendszerben fog zajlani a klinikai oktatás. Az új dékáni vezetés szent elhatározása, hogy első lépésként egy hallgatói központot hozzon létre, melynek már a látványtervei is megvannak, így ez nyílt titok. Hallgató centrikusak vagyunk, minden tekintetben.

A vitorlázás és a sebészet egyaránt fegyelmet és odafigyelést igényel, mennyire jelenik meg ez vezetői mentalitásában?
A sebész és a hajó kormányosa között a hasonlóság az, hogy az egyszemélyes felelősség az operatőré és a kormányosé, tehát, amikor ő dönt, akkor azt végre kell hajtani az asszisztenciának, illetve a mannschaftnak). Jó asszisztencia és jó mannschaft nélkül az egész semmit sem ér, hiszen ez egy nagyon komoly csapatmunka.
A gyors döntéseken van a hangsúly. A vitorlázásban is az a szép – ellentétben egyéb technikai sportokkal –, hogy szélfordulók vannak, és abban a pillanatban észre kell venni, ráfordulni és precíz céltudatossággal kihasználni az áramlatokat.

Az Európai Unió sok lehetőséggel kecsegtet. Készek vagyunk ezek kihasználásra?
Nagyon nem vagyunk készen, de fel kell pörögnünk, hiszen könnyű belátni, hogy tisztán OEP és OM pénzekből az egyetemet fenntartani nagyon nehéz lesz, tehát minden EU-s pályázatot ki kell használni, meg kell találni. Ez a négy év most erről szól, hogy a frissen csatlakozott országoknak szánt, elég jelentős, vissza nem térítendő összegeket ki kell használni, amennyire csak lehet.

Ha előretekintve elkalandozik a jövőben, akkor ciklusa végén mit szeretne látni, mit szeretne végrehajtva tudni, ami jelenleg még csupán elképzelés.
A ciklus 2010-ben jár le, ami egybeesik az első ütem átadásával. Azt szeretném látni, hogy a szakmák egy része elfoglalhatja az új helyét a rendszerben, és az, amit elkezdtünk, töretlenül megy tovább.
Nagyon komolyan gondolom, hogy ha elérem azt a kort, amikor az igazgatásról le kell mondanom, akkor a műtőasztaltól is vissza szeretnék vonulni. Ha a későbbiekben még szükség van rám, akkor készséggel segítek bárkinek, bármiben, de nagyon komolyan készülök az aktív egyetemi tanárság utáni időkre. Millió restanciám van szépirodalomban, szakmai publikációkban egyaránt. Ugyanis a mostani időszak, amiben élünk, borzasztó időhiányos: tegnap például ötöt operáltam, utána centrum ülés, dékáni ülés és végül még regionális tárgyalás a Kaposvári Egyetemmel. Egyszerűen fizikailag nincs időm, és arra az időszakra is marad sok mondanivalóm, amit nincs időm leírni.

-Váncsodi József-
Fotó: Piski Zalán

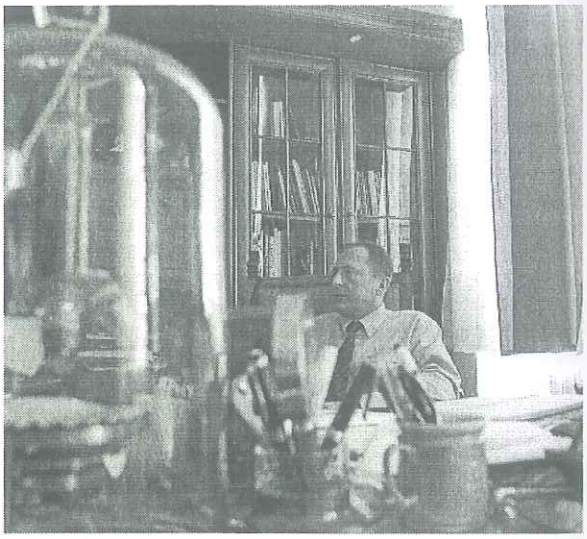

INTERJÚ

Prof. Dr. Nyárády József megbízott minőségbiztosítási és adatvédelmi dékánhelyettessel

Ha plasztikus idézettel kívánnék élni, a következőt mondanám: Nyárády professzor olyan, mint a fénysebesség: elérhetetlen. E merész kijelentést a következőkkel magyarázom: Nagyjából egy héten keresztül próbáltam elérni, hogy megbeszélhessem vele az interjúkészítés időpontját, mozzanatait, satöbbit. Már-már lemondtam a sikerről, amikor végül mégis megcsörrent a telefonom... (Bevallom, belátó voltam, hiszen sejthető, hogy intézetvezetőként, sebészként, dékánhelyettesként és magámemberként ideje már-már végtelen szálon szivárog el a mindennapokban. Gondoltam, kicsit szomorúan, hogy februárig majd valahogy megoldjuk a dolgot...) Az idő rövid volt, így az elektronikus levélben történő interjúzás volt az egyetlen járható út. Ennek kétség kívül vannak előnyei, különösen az interjúkészítőre nézve, viszont nincs lehetőség improvizációra, korrekcióra. Nyárády professzort szerettem volna jobban bemutatni, mármint azt az életutat, amit mostanáig bejárt, ez most csorbát szenvedett, és meglehet, hogy még felkeresem egyszer személyesen, amikor inkább fogom kérdezni a magánembert, mint a dékánhelyettest vagy a sebészt...

Kijelenthető, hogy lapunk olvasóinak nagy része csak tanulmányai utolsó harmadában találkozik Önnel, ezért kevesen ismerik a hallgatók közül. Kérem, tegyen feléjük egy lépést, kiemelve életének fontos, meghatározó momentumait.

1969 óta dolgozom az Egyetemen. Sebészként kezdtem, majd szakképesítésem megszerzése után, Forgon professzor vezette Traumatológiai Osztályra kerültem. Első önálló kutatásaimat a mikrosebészet területén kezdtem, 1982-ben kandidátusi disszertációmat megvédtem. A klinikumban a replantáció, revascularisatio és microvascularis szövetátültetések érdekeltek, ezzel kapcsolatban fejtettem ki tevékenységemet.

A tanszéket 1993-ban vettem át. 2003-ban az Akác utcai Klinikai Tömbbe való költözködéskor a klinikát sikerült átalakítani a lényegesen nagyobb feladatok megoldására. Jelenleg klinikánk évente több mint 3500 műtétet végez, ambuláns forgalmunk 78000. Az ISO 9001:2001 tanúsítás megszerzésével munkánkat egyszerűbbé és hatékonyabbá tettük.

Felhívták a figyelmem, hogy különös szenvedély fűzi a modellezéshez...

Rég volt, talán igaz sem volt. Való igaz, hogy 1957-től 1986-ig munkám mellett a legtöbb időt modellezésre fordítottam. Több mint 25 alkalommal öltöttem magamra a magyar válogatott keret mezét és képviseltem hazánkat európa- és világversenyeken. Legjobb eredményünk világbajnoki 3. helyezés csapatban. A munkámban is meghatározó volt, nem véletlen, hogy a mikrosebészet iránti érdeklődésem, a finom képletekkel való foglalkozás, a manualitás, innen ered. Ma már csak emlék.

Nyilvánvaló, hogy a sebészet és a modellezés egyaránt komoly kézügyességet igényel. Van kapocs a két terület között, netán valamelyik iránti érdeklődés vezetett a másik felfedezéséhez?

Igen szoros a kapcsolat a balesetsebészet és a szűk működési területem a mikrosebészet között, mindkettő megköveteli a jó manualitást. Szerencsés vagyok, hogy balesetsebész lehettem, mert ezeket a tulajdonságaimat, a modellezésben szerzett gyakorlatomat jól fel tudtam használni. A balesetsebészetben a technikai megoldások meghatározóak, az utóbbi tíz évben számos új műtéti megoldás, csontstabilizáló eljárás került kidolgozásra. Büszkén mondhatom, klinikánk kutatásai is több jól használható műtéti megoldást eredményeztek, melyeket a hétköznapi gyakorlatban kiterjedten alkalmazunk. A váll, könyök, csukló és combnyaktörések stabilizálására fejlesztettünk ki implantátumokat, írtunk le műtéti technikát.

Ha visszatekintünk az előző kérdésben körvonalazódó két dologhoz, akkor mely bennük elért eredményekre a legbüszkébb?

Két terület van, amire nagyon büszke vagyok. A balesetsebészet területén a mikrosebészet bevezetésével hazánkban az úttörők közé számítok. A másik terület, amin

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

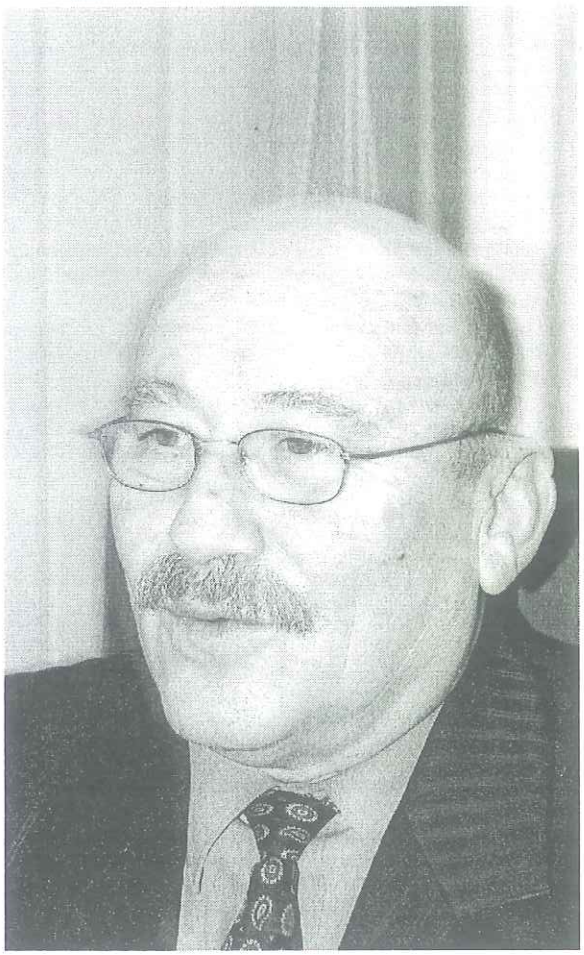

az utóbbi tíz évben munkálkodom, a combnyaktörés gyógyítása, a combfej vérellátásának törés utáni meghatározása. Végtelenül fontos kérdés, mert ha ismerjük a combfej vérellátását, akkor tudjuk, hogy milyen műtéti megoldás szükséges. Akutan pontos meghatározásra eddig nem volt módszer. A klinikánkon kifejlesztett eszközzel - úgy érzem - lehetőséget találtunk erre.
Hogy miért vagyok büszke erre az utóbbira? Azért, mert sikerült tanítómesteremtől, Forgon professzor úrtól átvenni a stafétabotot, és kutatásait tovább folytatjuk a klinikán.

A dékáni kampány során egyértelművé vált, hogy az ön munkájának fókuszában a minőségbiztosítás fog állni. A tisztsége – Minőségbiztosítási dékánhelyettes – is erről tanúskodik. Ugyanakkor az interjú készítőjének csak ködös elképzelése van arról, hogy ez pontosan mit is jelenthet...
A minőségbiztosítás tulajdonképpen a folyamatok szabályozása. Az oktatásban és a gyógyításban az eredményesen működő folyamatokat ha leírjuk, és ha ettől nem térünk el, akkor jól végezhetjük a munkánkat. A visszacsatolás, a hallgatói és a betegelégedettség, melyet párhuzamosan végzünk, rámutat, hogy a tevékenységünk tényleg jó-e, ha nem, akkor a folyamatleírást az igényeknek megfelelően változtatjuk. Az eredménye ennek egy mérhető, ellenőrizhető oktatás, vagy gyógyítás. Összességében minőségi munka.

A jelen pillanathoz képest mennyiben lesz más, ha „minőségbiztosítottak" leszünk, ha ezt klinikai illetve hallgatói perspektívákból szemléljük?
Változás nem lesz, hiszen ugyanezt végezzük évek óta. A jól működő intézetek, a jó oktatók az évek alatt kidolgozott szabályoknak megfelelően végzik a tevékenységüket. Mindenki tudja a dolgát. Most szeretnénk minden intézet, minden oktató tevékenységére ezt kiterjeszteni, a gyógyításba beépíteni. A szabályozott folyamatokkal jobb eredmények érhetők el. A hallgatók pedig érezni fogják, hogy a tudásanyaguk, annak alkalmazása, jobb mint a máshol képzett hallgatóké. Az életre való felkészítés, más országokban való működés, a Pécsett végzett diplomás orvosoknak egyszerűbb lesz. A hallgatói elégedettség lesz az oktatási tevékenységünk fokmérője.

Meglepte, amikor szóba került a lehetőség, hogy Ön is részt vállalhat egyetemünk vezetésében, illetve milyen korábbi, közös együttműködés vezetett eddig a pontig?
Meglepett. Régóta dolgozom az egyetemen, de nevem vezetői posztra nem merült fel. Hosszú évek óta ismerjük egymást Dékán Úrral, és egy-egy találkozás alkalmával informáltam a klinikánkon zajló eseményekről. Ő látta meg, hogy egy fokozatosan fejlődő intézmény irányításához igen fontos a minőségbiztosítási rendszer. Ennek alapján kért fel a feladat irányítására.

Amikor Önök, mint a „hajó tisztjei" mindnyájan a fedélzeten vannak, mennyire oszlanak meg a feladatok, mekkora átfedés engedhető meg, ha megengedhető?
Tevékenységünk jól megoszlik, minden dékánhelyettes azt a területet képviseli, amely a legjobban érdekli és legnagyobb gyakorlata van. A dékáni megbeszéléseken pedig egymás munkájához igyekszünk segítséget nyújtani.

Gondolom, saját szakterülete is rengeteg feladattal látja el, amit a dékánhelyettesi tisztség tovább hatványoz? Mivel tölti kevés szabadidejét, feltéve, hogy akad ilyen.
Sajnos, a szabadidő valóban kevés. A kérdés után végigfutott az agyamon: van szabadidőm? Az intézet nagyon leköt, más funkcióim a balesetsebészet, kézsebészet területén, szintén időigényesek. Kedvenc időtöltésem valamilyen modellezéshez hasonló pótcselekvés, azt a kevés időt sikerül ezzel elütnöm. Szabadidőmben teszek-veszek, szerelek, barkácsolok.

Utolsó kérdésemben arról kíváncsiskodnék, hogy milyen elért célokkal elégedne meg, ciklusa végén, milyen maradandó vagy hosszú távú eredményeket szeretne magáénak tudni?
Célom, hogy lényegesen előbb, mint a ciklus vége, az orvoskar oktatásának auditálása megtörténjen. A gyógyításban a minőségbiztosítás szempontjából magas készültségi fokon lévő intézetek tanúsításukat minél előbb megszerezzék, és ne maradjon gyógyító intézet az orvoskaron minőségbiztosítás nélkül.
A csapat, amellyel dolgozom nagyon jó; feladatom az, hogy a rendszer működjön, köztük és az intézetek között az együttműködés zavartalan legyen.

-Váncsodi József-
Fotó:Piski Zalán

KÖZÉRDEKŰ

A **Központi Hallgatói Szolgáltató Iroda** (KÖSZI) a hallgatók számára ingyenesen igénybe vehető szolgáltatásokkal igyekszik hozzájárulni az egyetemi évek alatt a beilleszkedéshez, az egészséges életvitelhez, valamint a sikeres tanulmányokhoz szükséges háttérfeltételek biztosításához.
Ezek közül a vizsgaidőszakban is igénybe veheted **pszichológiai tanácsadásunkat**, melynek keretében a Khairosz Alapítvány szakemberei segítenek beilleszkedési és magánéleti problémáid megoldásában, vagy akár a vizsgaidőszaki stressz kezelésében.

Rólunk és további szolgáltatásainkról a www.koszi.pte.hu weboldalon olvashatsz, valamint elérhetsz minket a koszi@koszi.pte.hu e-mail címen és a 72/501-500/2085-ös telefonszámon.

Helyszínek:
PMMK Szolgáltató Iroda tárgyaló
Kedd 13:00-15:30
Hajdú Szilvia (Khairosz Alapítvány)
Regisztráció: 06 20/9396-975

ÁJK 010. szemináriumi terem
Csütörtök 16:00-18:00
Pásztor Attila (Khairosz Alapítvány)
Regisztráció: 06 20/971-9938

KÖSZI (Szántó Kovács J. u. 1/b.)
Csütörtök 16:00-18:30
Szilágyi Vera (Khairosz Alapítvány)
Regisztráció: 06 20/912-6839

KÖSZI
központi hallgatói szolgáltató iroda

Hírmorzsák...

November 14-én kezdődött Filozófiai bevezető kurzus – az Új Akropolisz Egyesület szervezésében
Helyszín: Pécs, Felsőmalom u. 25. II/1.
Időpontok: minden kedden, 18:30
Az Egyesületről:
- Pécsett 1 éve működik, világszerte számos országban aktív (több mint 40 éves múltra tekint vissza)
- Célja: A filozófia mint életmód újbóli feleleventése, ami humánus és értékorientált világszemléletével jótékony hatást fejt ki az egyénre és társadalomra egyaránt.
- Forrásai: Az egész világ szellemi öröksége, származzon akár filozófiai irányzatokból, művészetekből vagy vallásokból.
- Szervezeti formája: Független non-profit szervezet, amely több mint 40 országban működik. Magyarországon mint közhasznú egyesület van jelen.
- Tagjai: Szabadidejükben és önkéntesen vesznek részt az egyesület tevékenységében.
- Tevékenységi köre: Évente több alkalommal indul el a filozófiai bevezető kurzus, változatos témákban előadásokat tartanak havonta többször. Az Egyesület kiadója irodalmi, tudományos és filozófiai jellegű műveket jelentet meg. Ökológiai csoportja természetvédelmi és társadalmi segélyakciókat szervez. Meseház, kézművesműhely, tanfolyamok, nyári táborok teszik még színesebbé a szervezet tevékenységi palettáját.
A kurzus: - témáiból: Természeti filozófia, Az ember és a kozmosz, India, Tibet, Egyiptom, Távol-Kelet, A görög hagyomány, Az újplatonikusok, Az emberiség emlékezete...
- 17 alkalomból áll, minden félévben indul legalább egy kurzus. Az első 3 alkalommal lehet hozzá csatlakozni, ha ennél később tenné meg ezt valaki, akkor javallott inkább a legközelebbi alkalommal az elejéről kezdeni, mert az alapokat az első néhány előadáson beszéljük meg.

További információ:
pecs@ujakropolisz.hu
www.ujakropolisz.hu
Tel.: 72/ 777-779 (20 óra után)

November 7.: Drogpolitikai Vitafórum
Előadók: Sárosi Péter – Társaság a Szabadságjogokért, Juhász Péter - Kendermag Egyesület, Dr. Mészáros Bence - Debreceni Egyetem - Büntetőeljárás Tanszék, Dr. Szemelyácz János – pszichiáter
Helyszín: PTE Állam és Jogtudományi Kar, 300 fős Előadó

A fórum egy 8 egyetemet megcélzó országos rendezvénysorozat harmadik állomása volt. Célja, hogy elősegítse a tudatmódosító szerek jogi és politikai szabályozásával kapcsolatos színvonalas és higgadt párbeszéd megteremtését a hazai közéletben, amelyet ez a kérdés rendkívüli módon megoszt.
Az általam szervezett kurzus (Szenvedélybetegség és drogfüggőség) keretében nyílt módom részt venni a fórumon. Néhány érdekesség, melyet megtudtam ott:
- A Kendermag Egyesület célja (többek közt), hogy az előítéleteket eloszlassa, és bizonyos drogok fogyasztását legálissá tegye (legalizáció, dekriminalizáció). Természetesen, ez igencsak megosztja a közvéleményt. De ha jobban belegondolunk, ahhoz, hogy a drogfogyasztókon segíteni tudjunk, az kellene, hogy tudjunk e probléma súlyosságáról hazánkban. Ahhoz pedig valódi, használható felmérések kellenének. Ez utóbbi viszont addig semmiképp sem születhet meg, amíg az emberek félnek a büntetéstől, és ezáltal nem elérhetők a felmérések számára (sem)...
- Hollandiában '76 óta lehet a 'Coffee Shop'-okban marihuanás cigarettát kapni. Fogyasztása nem legális, de a hatóságok szemet hunynak felette.
A heroinfogyasztás azóta nemhogy nőtt volna, inkább

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

csökkent(!). Oka: Talán a fejlett prevenciós, ártalomcsökkentő politika...?
- A magyar drogtörvény Európa 2. legszigorúbbja (Svédország után).
- Hazánkban az ezredforduló óta drasztikusan csökken a prevencióra, drog-kérdésre, kórházi ágyakra fordított összeg.

November 9-10.: Mi a pálya? – Pályakezdő diplomások szakmai konferenciája / Karrierirodák hálózatfejlesztő tréningje
a KÖSZI szervezésében
Előadók: Lukács Zsolt – Telkes Tanácsadó, Budapest, Dr. Síkfői Tamás – Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara, Dr. Somodi Istvánné – Szociális és Munkaügyi Minisztérium, Dr. Nemeskéri Zsolt – PTE-FEEK, Szilágyi Zoltán – Pécsi Vízmű ZRt., Pach Gabriella – British American Tobacco, és még sokan mások...
Helyszín: Ifjúság úti konferenciaterem, Laterum Hotel
Néhány érdekesség (elsősorban nem-orvosoknak szólt a konferencia):
- A fiatal diplomás orvosokat a munkanélküliek közt nem említették...
- Ami számít a cégeknél: angol nyelv (+ ha lehet még egy másik...) + szakmai tapasztalat
- A posztgraduális diploma értéke: nulla. Minél hamarabb be kell kerülni a munkaerőpiacra!
- Az összes munkahely 70%-a személyes kapcsolatokon keresztül kel el...
- Egyes cégek nagy figyelmet fordítanak a 'work-life balance' megteremtésére (igen, Magyarországon is), mert hosszú távon megéri nekik a
kiegyensúlyozott munkaerő.
- A mai pályakezdők fő hibái: 1.) nincs használható nyelvtudás (valóban meglepő) 2.) nincs ambíciójuk 3.) a mentalitás... 4.) óriási fizetésigény
- Baranya megyében a 2. legnagyobb munkaadó a PTE (az Elcoteq után)
- Magyarországon egy ún. pólusrendszer kialakítását tervezik, melynek sarkallatos pontjai: Győr – az Autopolis, Pécs (a Qualitypolis), Szeged (a
Biopolis), Miskolc (a Technopolis) és Debrecen.
- Hazánkban a munkanélküliség az EU átlaggal megegyező (7,5%)
- És egy hasznos tanács: a pályakezdő önéletrajza semmiképp' se legyen több 1 oldalnál!

HELYREIGAZÍTÁS!

Kedves Olvasó! Helyreigazítással kell élnem, mert a hírek (nem minden) szerint, zavar támadt a gondolatok és a szándékok között. Az előző Confabulában megjelent egy írásom, melynek címe: ***Három írás***. Az ajánlás egyértelmű, mely szerint időutazás, és **Kozma Veronikának** szól. Mégis sokan – szilaj kombinálással – a szöveget úgy értelmezték, mintha Cseh Juditnak szólna. Ezt a tévképzetet szeretném eloszlatni, még, ha a sors furcsa fintora mást is sugall. Az írás közel négy évet pihent egy virtuális fiókban, és akinek ajánlottam, arról valóban pontos képet rajzol; szomorú, vagy sem.
Cseh Juditról viszont nem írhatok hasonlókat, mert az nem fedné a valóságot, mert, ha az Ő gazdagságaival kapcsolatban kívánnék megrajzolni egy kívülről szépséges szelencét, akkor felnyitása után abban nem hamut, hanem színaranyat találnék, még akkor is, ha ebbe most negédességet, esetleg giccset akar belelátni az, aki. Róla pontosabb képet fest, az ebben a számban megjelenő (első közlés), ***Himnusz a szépséghez*** című vers, mely a 25. oldalon olvasható, és az ajánlás is egyértelművé teszi „tulajdonosát", múzsáját.

Ui.: Kedves Olvasó! Ha nem olvastad a cikket, mert elkapkodták előled az újságot, esetleg megvolt, de már beraktad a hörcsögök/nyulak alá olvasatlanul, vagy már nem emlékszel, mert olyan értéktelen volt számodra, és most kíváncsiság ébredt benned, és szívesen fürkésznéd a sorokat, akkor írj egy elektronikus levelet az alábbi címre, és PDF formátumban elküldöm Neked szívesen.

-vj-
j_vancsodi@yahoo.com

HUMSIRC OLDALAK

Országok	Országos	Helyi
Ausztria	1	
Bosznia-Hercegovina	1	
Brazília DENEM	3	3
Brazília IFMSA		2
Bulgária		1
Csehország		1
Chile	1	
Egyiptom	3	4
Észtország	2	
Finnország	2	
Franciaország	1	
Ghána	2	
Görögország[1]		2
Hong-Kong	2	
Hollandia	2	
Horvátország	2	
India	2	
Indonézia	3	2
Japán	2	
Lengyelország		4
Lettország	4	
Litvánia	1	1
Málta	2	
Mexikó	2	2
Németország	3	1
Oroszország*	2	
Olaszország[2]	1	3
Örményország	2	
Portugália	1	1
Spanyol-Katalónia	2	
Spanyolország	1	3
Svájc[3]	1	
Svédország	1	
Szlovákia	1	
Szlovénia	1	
Tajvan	4	
Thaiföld	2	
Törökország	2	5
Tunézia		1
Bolívia	1	

*A megjelölt két hely közül csak az egyik nagyváros (Moszkva vagy Szentpétervár)
[1]Görögország: júl-ban 2, aug-ban 1 hallgató utazhat, okt.-máj-ig lehetőség van 1 hallgatónak utazni (VI. évesek!!)
[2]Olaszország: júl-ban 1, aug-ban 2 hallgató utazhat.
[3]Svájc: a jelentkezésnél csak német nyelvtudást fogad el!

2007-es Külföldi Cseregyakorlat Pályázat

Beadási határidő: 2006. dec. 11.
Pályázhatnak: III-VI. évesek ÁOK-ról
Pályázati adatlap letölthető: www.pote.hu/humsirc oldalon!

Pályázathoz csatolni kell:
-helyesen kitöltött pályázati adatlap
-Humsirc tagság igazolása
-index fénymásolat
- nyelvvizsga bizonyítvány fénymásolat
-személyigazolvány fénymásolat
-útlevél fénymásolat
- 2db igazolványkép
-motivációs levél magyarul és az adott ország nyelvén vagy angolul
-TDK munka, prevenciós tevékenység, demonstrátori munka, mentőzés igazolása

Kérdéseitekkel fordulhattok:
Molnár Virág 70/533-1-533
leo_out@freemail.hu

Bemegy egy nyápic fickó a kocsmába, és elkiáltja magát:
- Uraim! Kié az a pitbull a parkolóórához kötve?
Egy két méteres kopasz fickó felmordul:
- Az enyém.
- A kutyám megölte az ön pitbullját!
- Na persze, milyen kutyád van?
- Nekem? Egy két hónapos palotapincsim.
- Aztán mit csinált vele?
- Hát... a torkán akadt.

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

MFHE OLDAL

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

Egy találkozó emlékképei

Teljesen biztos vagyok benne, hogy mindenki tisztában van azzal, hogy október 20. és 22. között tartottuk a Fogorvostanhallgatók Országos Találkozóját Pécsett. Elégszer volt kiplakátolva, és beharangozva, ennek ellenére mégsem hallottam, hogy bárki is a segítségünkre sietett volna, és a megjelentek létszáma is sajnálatosan csekély volt ahhoz képest, hogy minden feltétel adott volt a megjelenéshez. Még egy kellemetlen esettel kell terhelnem bevezetőmet: Beck Judit kolléganőnk az egész Pécsi MFHE nevében köszöni azon kedves egyének közreműködését, akik eltávolították a Fogászati Klinikáról a nevével ellátott Elmex ajándékcsomagokat - amiket Nektek szántunk. Ha bárkinek esetleg identitászavara lenne, szívesen szembesítjük a ténnyel, hogy Ő nem Beck Judit.
Mindazonáltal, akik mégis eljöttek, azt gondolom, nagyon jól érezték magukat, és nekik ezúton is szeretném megköszönni - a szervezők nevében is - a részvételt. A Nightinfo-n lévő képek tanúsága szerint is jól sikerült a nyitóparty a Pepitában. Szegedi és pesti kollégáink is igen derekasan kitettek magukért. A szombati nap kicsit sűrűre sikerült, erre igyekeztek is többen rápihenni, így néhányan késve érkeztek, az amúgy színvonalasan megrendezett szakmai konferenciára. Megismerkedtünk az országban jelenleg zajló kutatási programokkal, iránymutatást kaphattunk a „nagy öregek" tapasztalataik alapján, és Antal Márk kollégánk élményeinek segítségével betekintést nyertünk a külföldi lehetőségekbe is. Az ezt követő villányi bortúrán és a bólyi bulin már csak az igazán edzettek vettek részt, de információim szerint mindenki nagyon jól érezte magát. Vasárnap a hazautazáson kívül a tisztújító gyűlésen történt néhány személyi változás, amit az MFHE honlapján meg is tekinthettek.
Még egyszer megköszönöm a szervezőknek, hogy idejüket nem kímélve igyekeztek emlékezetes hétvégét lebonyolítani számunkra.

Prevenció

Tájékoztatásképpen a pécsi fogorvosi szakon is beindult egy nagyszabású prevenciós program. Jelenleg több iskolával is kapcsolatban állunk, és rendszeresen járunk előadásokat tartani, illetve összekötjük a klinikán zajló szűrőmunkával az oktatásokat. Három TDK-kutatás is fut egyszerre ebben a témában: a fluorid hatásait vizsgáljuk, kisgyermekek motiválásában veszünk részt, illetve figyeljük, hogy az oktatásoknak van-e pozitív hatása a szájhigiénia javulására. Még mindig nem késő jelentkezni azoknak, akik lelkesednek a kisgyerekekkel végzett csoportos munkáért, és szeretnének egy dinamikusan fejlődő, jókedvű csapat része lenni. Nagy számban vesznek részt első- és másod-éves hallgatók is, akik belátták, hogy hosszútávon érdemes a prevencióval foglalkozni, hiszen ennek eredményét nem most fogjuk látni, hanem 5-10 év múlva a saját praxisunk ellátásakor. Segítségük már most sokat jelent, hiszen hárman nem tudjuk lefedni a várost és környékét érintő tudatlanságot, vagy éppen kielégíteni a mérhetetlen kíváncsiságot. Ezúton is köszönöm Dr. Szántó Ildikó gyermekfogszakorvos és a klinika támogatását az ügyben, sokat segít az építő szándékú ötleteivel és töretlen lelkesedésével komoly hajtóerő számunkra.

* * *

Végül mindenkinek békés, boldog karácsonyi ünnepeket és sikeres vizsgaidőszakot kívánok az MFHE Pécsi Helyi Bizottsága nevében.

-Mesi-

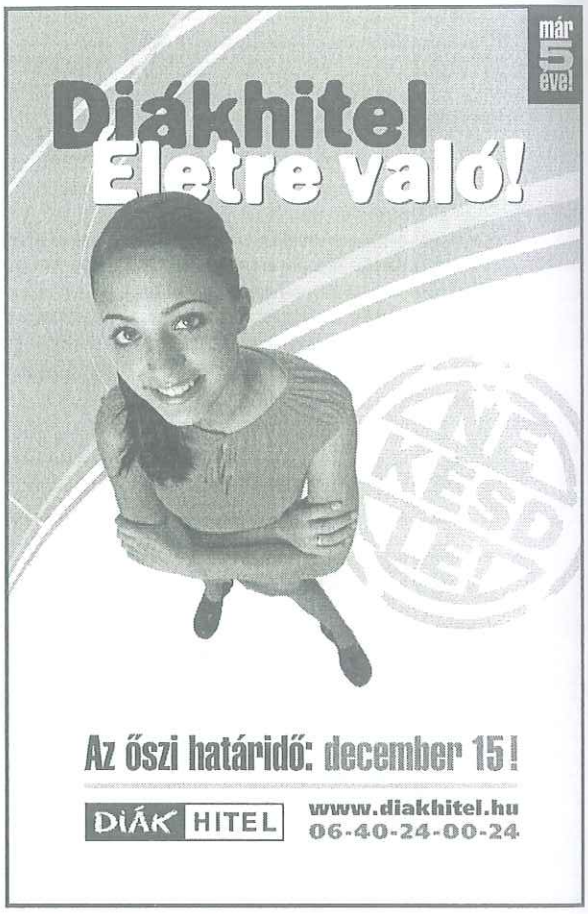

DEKURZÁCIÓ

Az orvos és az orvostudomány szerepe a bűncselekmények felderítésében és bizonyításában

Már sokat hallottam a kurzusról, mielőtt felvettem volna. A tárgyat mindenki figyelmébe ajánlom.
Izgalmas óráról van szó, nekem kicsit más, mint a többi - ezért is választottam. Többek között fény derül az orvostudomány és a bűnüldözés, valamint az orvostudomány és jogtudomány manapság elengedhetetlen kapcsolatáról.
A tanárnő valódi esetekről számol be, bemutatja azok áldozatait, elmeséli a történteket és levonja a konklúziót. Engem főleg az fogott meg, hogy a különböző sérülések, nyomok, stb. milyen rengeteget árulkodnak az elkövetőről, annak személyéről és nem utolsó sorban személyiségéről. Többek között szó van fulladásos halálról, éles, szúró, tompa és különböző tárgyak okozta sérülések megítéléséről, közlekedési balesetek okfejtéséről, stb.
Az esetekről nemcsak Jegesy Andrea tanárnő és az esetekről készült gyakran hátborzongató képek beszélnek, hanem más szakmából érkező vendégelőadó, a mostani megyei főügyész is.
A téma szerintem mindenki számára érdekfeszítő, különösen annak, aki az igazságügyi orvostudományban érdekelt.

-zomi-

Humán ökológia: a humán variációk természete

A roppant izgalmasan csengő név valójában egy meglepően ember (és hallgató) barát kurzust takar. Oktatója dr. Csathó Árpád (Mag. Tud. Int.), ennek megfelelően az órák hangulata is az antropológia tárgyéhoz hasonló, de a szemináriumi jelleg miatt sokkal kötetlenebb és vidámabb. Az órák nagy részén az emberi faj egy-egy, populációnként gyakran eltérő jellemzőjét, mint pl. a testmagasság alakulása, a különböző betegségekre (így mondjuk az alkoholizmusra vagy egyéb szenvedélybetegségekre) való hajlam, gyermeknevelési szokások vagy az intelligencia kialakulásának faktorai - vizsgáljuk mindenféle szempontokból, és igyekszünk választ találni a felmerülő kérdésekre. Ami nekem különösen tetszik, az a megközelítések és módszerek sokfélesége. Ezt úgy értem, hogy itt rengeteg tudományág találkozik; a biológia több egysége, szociológia, pszichológia, történelem stb.
A témák minél jobb, mélyebb megértését sok érdekes és gyakran humoros kép és táblázat segíti. A jegykialakítás elsősorban a hiányzások számán (háromnál ne legyen több) és egy szóbeli feleleten alapul, melynek témáját a hallgató választhatja ki, az ajánlott könyvek egyes fejezetei közül. Ez az ajánlás most kicsit távolabbra szól, mivel a tárgy a második szemeszterben nem indul, de jövőre lehet majd iparkodni!

-Odoaker-
kratatau@freemail.hu

Egészségszociológia

Mivel is kezdjem? Annyi mindent tudnék mondani, de a karakterszám köti a kezem. Azt mesélem el, hogy én mennyire nem akartam felvenni ezt a tárgyat. Szerettem volna „gombászni" vagy kutatni a táplálkozás és a rák összefüggéseit, de mindegyik létszáma addigra telítődött. Viszont a kredit kell, még ha túlvállalom is magam. Így megjelöltem 2 pont reményében.
Dr. Füzesi Zsuzsanna tanárnő neve fémjelzi a kurzust. Sokan vannak, akiknek a név garanciát jelent az izgalmas témákra, érdekes és érdekfeszítő előadásmódra. Az órák kérdezz–felelek stílusban, önként vállalt prezentációk formájában zajlanak. Témáját tekintve nehezen tudom pár szóval illetni, minden, ami a társadalommal kapcsolatos. Szó volt egészségről, betegségről; a gyógyszerekről, a napjainkban hatalmas méreteket öltött gyógyszerfogyasztásról. Néztünk dokumentumfilmet, ami a cigányság sorsát mutatta be, azokét, akik akarnak és próbálnak dolgozni; most a Lányok kegyeibe szeretném belopni ajánlómat - láttuk a Rainmant is, Dustin Hoffman főszereplésével...
Eredetileg kéthetenkénti gyakorisággal, a valóságban azonban hetente tartunk órát, ezzel is kedvezve magunknak a vizsgaidőszakban.
Ha vacilláltok, vegyétek figyelembe, hogy ebből a kurzusból van a legkönnyebb vizsga a hat év folyamán.
Vegyétek fel, megéri!

-Sipos Eszter-

Patobiokémia

Én elfogadtam az értetlen tekinteteket, amikor kiderült, hogy erre a kurzusra is járok. Hiszen a barátságom a biokémiával nem volt felhőtlen, még ha a csodálat helyet is kapott számtalan pillanatban. Meg ugye, akik túlélték, lenyomták, babért arattak, mindnyájan érzik, lehetne másként, tán ésszerűbben is oktatni, pláne számon kérni a fent nevezett tárgyat... Viszont a Patológia más tészta volt, még, ha szeplő is csúszott az utolsó pillanatokra, az élmény, az élvezhetőség magasra emelte a tantárgyat.
Lehetett sejteni, hogy a Gallyas Ferenc fémjelezte kurzusban lesz spiritusz, mert magában rejtette a lehetőséget: a klinikai szemlélet alátámasztását a friss, esetenként a legfrissebb kutatási eredményekkel. No és az, hogy több oktató is kivette részét az előadói munkából, mintegy biztosította az aspektusok szaporodását, és ez tagadhatatlanul a sokszínűség irányába sodorta az órákat. Azt hiszem a legjobb alkalom a tárgy felvételére az ötödik szemeszter, hiszen az akkor kezdődő patológiához sok támogató információt nyújthat, és a tervek szerint lesz folytatása is a kurzusnak, amelynek pedig legjobb helye a hatodik szemeszterben van; vélhetőleg. Viszont, e cikk írójának a hetedik szemeszterben is élményt nyújtott, kiegészített félinformációkat, eloszlatott tévképzeteket, és olykor pusztán csak gyönyörködtetett.

-vj-

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

GÓLYABÁL

általam megélve

Elsődleges, meghatározó élményem a lányok csinossága volt. Ennyi szép hölgyet egy alkalommal, egyszerre még sohasem láttam. Ezúton szeretném megköszönni nekik ezt a csodálatos esztétikai összhatást, amiben férfitársaimmal együtt részünk lehetett, és ez fokozottan vonatkozik a nyitótáncosokra. Jómagam, bár nem rendelkezem adoniszi megjelenéssel, részt vettem egy gyors fotózáson, majd elindultam ismerősöket keresni. Nem volt nehéz.
Két zenésztársammal együtt hamarosan a koktélbárban találtam magam, ahonnan elégedetten szürcsölgetve távoztunk. A nyugodt iszogatás és nézelődés sem tartott sokáig; gyors partnerkeresés után negyed tízkor megnyitotta kapuit a Dékáni Tanácsterem, és kezdetét vette a dékáni fogadás, melyre - friss confabulásként - én is hivatalos voltam.
Bódis József professzor, az Egészségtudományi Kar dékánja és Sarnyai Ákos HÖK elnök kellemesen rövid, ám minden lényeges elemet tartalmazó ünnepélyes megnyitó beszéde és a pezsgős koccintás után mindenki hozzáfoghatott az asztalokon található hihetetlen mennyiségű finom falat (így pl. főtt marhanyelv, túrós csusza, sokféle felvágott és saláta, mindenféle gyümölcsök) kimért, módszeres elfogyasztásához. Nemcsak ételekből, hanem bizony italokból is kedvükre válogathattak a meghívottak: üdítők, különböző borok, martini, pezsgő és többféle rövidital közül lehetett választani. Mivel ilyenkor gyakran döntésképtelenségben szenvedek, úgy döntöttem, mindenből iszom. Sajnos ez nem sikerült, de a borokon kívül rövidesen az összes felsorolt élvezeti cikk képviselte magát a hasamban. Ettől én igen jó kedvre derültem, ami a fogadás végeztével (úgy 11? óra) erőteljes táncolási kényszert váltott ki belőlem.
Azon szerencsés hölgyek, akik ekkor az utamba kerültek, valószínűleg sokáig emlékezni fognak azokra a pillanatokra, és ezt nem negatív értelemben mondom (írom), az azóta kapott mosolyok legalábbis másra utalnak...
Miután kellemesen kitáncoltam magam, néhány kedves baráttal, ismerőssel kicsit félrevonultunk egy-egy méretes, illatos dominikai szivar meg némi brandy társaságában, és komoly férfiúi eszmecserét folytatva vígan pöfékeltünk és kortyolgattunk, a világ pedig egyre furcsább, érdekesebb és színesebb lett. Az idő múlását csak a szivarok fogyása és az üveg ürülése által lehetett érzékelni, legalábbis amíg a végükre nem értünk. Bár a jó beszédtémák kimeríthetetlenek, egy bálba elsősorban mégiscsak táncolni jár az ember, legalábbis ha az az ember én vagyok, így rövidesen újra a bálteremben boldogítottam a velem összefutó lányokat. A táncolásnak egy általam addig nem ismert, magasabb dimenziójába lépvén mulattam és mulattattam egészen fél hatig, amikor - legnagyobb bánatomra - véget ért a zene, és vele életem első és egyetlen „saját" Gólyabálja. Bár fantasztikusan éreztem magam, néhány dolgot utólag megbántam; a nagy hévben sajnos megfeledkeztem a teaházról, pedig nagyon szeretem a jó teákat és hangulatos helyeket, és erről nagyon sok jót meséltek később. Ugyanígy elsikkadt a gyros sarok és a borok utcája is. Elkeseredésre persze nincs okom, és azoknak sem, akik valami okból nem tudtak vagy nem akartak eljönni; a tavaszi Medikusbál és a következő Gólyabál valószínűleg tökéletes helyszín lesz a mulasztás pótlására.

-Odoaker-
kratatau@freemail.hu

SPORTHÍREK

A novemberi PTE ÁOK Kari Úszóbajnokságról

2006. november 23-án, csütörtök délután-este került megrendezésre a már tradicionálisnak is mondható úszóbajnokság karunkon a Mozgástani Intézet és a Hallgatói Önkormányzat rendezésében, a 2006/2007. tanév őszi sportprogramjának keretei között. Helyszín az elméleti tömb alagsorában található piciny, de általunk nagyon kedvelt úszómedence. A versenybíróság vezetője és a bajnokság igen lelkes főszervezője Dr. Kiss Sándor Tanár Úr volt, de megjelent még többek között Neje és számos szintén lelkes önkéntes adminisztrátor, hallgatóink közül is. (Külön köszönet Király Anitának, Gál Bernadettnek és Németh Áginak a segítségért.)
Szép számmal jelentünk meg versenyzőként is az általános és fogorvos szakról, korosztálytól és évfolyamtól függetlenül – igen színes volt az összetétel. A versenyzők számos kategóriában indulhattak: 25, 50, 100 méteren női és férfi mell-, hát-, gyors- és pillangóúszásban, ezen felül nem szerinti és koedukált-unisex 4x25- és 10x25-ös váltókban. A helyezéseket összesített pontverseny alapján határozták meg, amiket gyümölccsel (temérdek mennyiségű sok-sok banánnal és almával) jutalmaztak.
Egyéni összesítésben a lányok közül első helyezést ért el Bodnár Vera (ÁOSZ V. évf.), második lett Nagy Janka (II. évf. FOSZ), harmadik helyen pedig holtversenyben Mangliár Dóra (II. évf. FOSZ) és Szántó Viktória (jómagam, ÁOSZ II. évf.) végeztünk.
A fiúk közül első helyezett Lábadi Árpád, második helyen Vezendi Tamás (II. évf. FOSZ), harmadikkét pedig Nagy Balázs végzett (II. évf. FOSZ). Összesített csapatversenyben idén az Általános Orvosi Szakra járó hallgatók bizonyultak jobbnak, de igazi, méltó és komoly versenytársak voltak a fogorvoshallgatók is.
Úgy érzem, mindannyian győztesként távoztunk, maradandó élménnyel lettünk gazdagabbak, és végig nagyon jól éreztük magunkat, noha a legizgalmasabb fordulók talán a váltóversenyek voltak, ahol a csapatok együtt, egyként küzdöttek. Szurkoltunk, kiabáltunk, sokat nevettünk és persze mindemellett rengeteget úsztunk. Szép volt, jót sportoltunk.
Legközelebb tavasszal találkozunk, gyertek el minél többen, megéri!

-Viktória-
holdraforgo@yahoo.de

FELEZŐ 2006

Lapszéli impressziók

Feleztünk: ki lelket, ki agysejteket. Feleztünk: egyetemi éveink gyors egymásutánban elszivárognak. (Most nem kezdek nagy értekezésbe arról, hogy a badacsonyi, poharakat fenékig ürítős - egyeseknek csendesülős -, hegyről leténfergős pillanatok, mintha csak most lettek volna. Pedig a ténfergés, pohárürítés akár keretbe is zárhatta volna a sorokat, és akkor könnyebben lehetett volna a gondolatot a betűk alkotta börtönben tartani; de most hess, hess innen líraiság, szentimentalizmus!)
Titkon, mindig azt reméltem, hogy a felezőbulim a TV-toronyban lesz. A vágy oda vezethető vissza, hogy egyszer voltam egy ilyen partin, a Pécs jelképévé avanzsált épületben, és lenyűgöző többletélményt nyújtott a panoráma: mintha egy felhő szélén táncoltam volna, a kivilágított város felett. (A mai napig hálás vagyok annak a Nőnek, aki akkor, ott, áttáncolta velem az éjszakát, úgy, hogy csak a tánc számított, és nem morzsálta tele a pillanatokat az intrika kétszersültjének darabkáival... [Remélem, elolvasod az előző sort; valóban köszönöm!])
Végül persze nem volt rossz választás a Bázis, hiszen például az A-kollégisták akár az oldalukon is haza tudtak gurulni – a közelség okán –, ha túl nagy rumli kerekedett a fejükben a parti végére, meg aztán a szellőzés jó, a bőrfotel kényelmes (Eszti! Neked meg azt a gesztust köszönöm, amit nem fogok elfelejteni!), a zene táncolható, többféle réteget kiszolgáló volt; bár gondolom, ez korrelált a bevitt alkohol mennyiségével; feltéve, hogy ivott bárki is alkoholt... A biztonságiak pedig kevesebbet kötöttek önmagukhoz és a hírükhöz képeset.
Sok jó élmény került felszínre: izgalmas volt látni például, ahogy a kollégiumban három-négy csoport összegyűlt – a jelenlegi csoport-kohéziókat meghazudtolva –, és vegyített össze hanyag eleganciával múltat és jelent. (Sajnálom, hogy az egyes vagy kettes, vagy mindkettő csoporttal kicsit összezördültünk, mindjárt az elején, de az információ áramlásának hiányában, a nem megfelelően kommunikált dolgok könnyen efféle sorsra juthatnak; remélem, azért ők is maradéktalanul jól érezték magukat!!!) Nemrég, amikor megnéztem azt a halom képet, amit készítettünk, és összevetettem egy halom jóval korábbi fotóval, jókat mosolyogtam, hiszen egy-egy ember, szituáció igencsak sokat változott, most, hogy előnyére vagy hátrányára, az hadd legyen az én titkom... A lényeg, a fényképezésben rejlő értékmegőrzés, és egykoron majd úgyis csak a szépre emlékezünk, ami ócska kis közhely, de tagadhatatlan.
Alapvetően szeretem az orvosis bulikat, mert ad valami megnyugtató érzést, hogy szinte csak ismerősök rázzák a rongyot a táncparketten, és kisebb valószínűséggel kapok egy orrba vágást, ha véletlenül úgy nézek, ahogy. Nem tudom, mennyi külsős lehetett (kicsit nehéz rekonstruálnom egy-egy pillanatsort), de biztos, hogy a „kapitányok" voltak elsöprő többségben. Ebben persze, majdnem csak magamra nézve volt egy nagyon komoly hátrány is, az, ami.

Végül a zene, a zene mentett meg mindent. Bennem leginkább az elektronikus, ahogy építkezett, és ahogy – csodával határos módon – engem is felépített. A ritmus, a közös extázis ott ült sokak arcán, erre már tisztán emlékszem, és a mai napig örülök, hogy a korlátról nem sikerült bázis-ugrást bemutatnom, még, ha a hely kínálta lehetőségbe olyannyi stílszerűség is rejlett... Aztán valahogy ennek a bulinak is vége lett. És a hűvös, hazafelé ténfergésben az sem érdekelt, hogy az éjjel-nappal működő gyorsbüfébe (nem mekdó!) hatszázkilencven forintot legomboltak rólam egy olyan hamburgerért, amiért a fele is sok lett volna. Marad a slow food mozgalom kínálta élményörvény!
Feleztünk: egyetemi éveink elszivárognak. És egyáltalán nem mindegy, hogy hogyan sáfárkodunk az idővel, vagy leginkább az nem, hogy mit viszünk magunkkal. Máshogy koppan a ritmus a hangfalban, a borospohár az asztalon és fizikális vizsgálat során a mellkas, ha ezt szem előtt tartjuk, akkor sokszor nagy dolgok végére járhatunk.* A kérdésre (Akarunk-e többet a legminimálisabbnál, akarunk-e rendkívülit, kikezdhetetlenül jót faragni? – mondjuk magunkból) mindenki maga felel, mert nincs más lehetőség, erre nincs! Feleztünk: időnk jobbik-rosszabbik felét kikezdhetetlen emlékké sűrítettük, viszont töprengve – feltéve, hogy az egyénnek megadatott a töprengés, mint lehetőség – mindenről lemondanunk, csüggednünk, túlzottan bizakodnunk talán mégsem érdemes: a fele még visszavan.

-kép és szöveg: vj-
j_vancsodi@yahoo.com

*Köszönöm, hogy segítettél a mondatot átbillenteni a mindenség borotvaélén!

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

SZUBJEKTÍV

Tanulságos mese

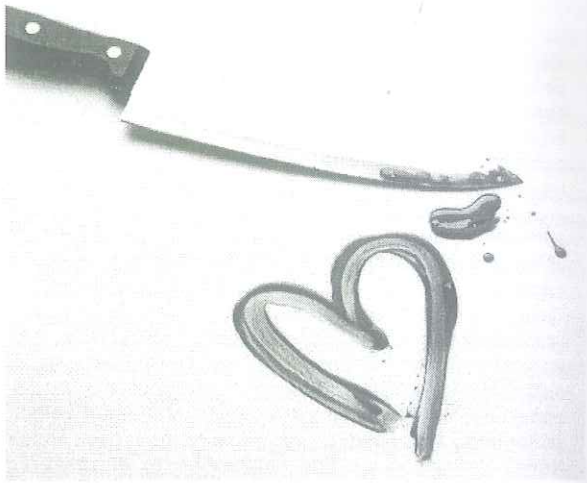

Bizonyára, ha Pécs város csodás falai, terei és a Mecsek oldal fái mesélni tudnának, ez a történet is bekerülne a mesegyűjteménybe, és terjedne szájról- szájra, mint megszívlelendő tanulság.
Hol volt, hol nem volt, élt egyszer egy piciny lány, aki nem volt gyönyörű, de kedves volt, és mindig őszinte, még akkor is, ha az adott esetben nem volt szükségszerű.
Voltak barátai, ellenségei és persze néhány félresiklott kapcsolata is - mint mindenki másnak. Ezekből a kapcsolatokból, az ember lánya sokat tanult, jót is, rosszat is. Kijavította a hibáit, és vitte magával lelke szétzúzott szilánkjait egy dobozba, amit mindannyiszor kipakolt, ha valaki újjal találkozott. Vagy kezdett tiszta lappal is, és kockánként építette fel a kapcsolatot, bár az néha túl józan érzelmeket kívánt.
Egy szép októberi délutánon, túl száz órán és vesződségen, fáradtan és álmosan csörgött a telefon. Nem, nincs kedve kimozdulni, se pénze, se ideje sincs most rá, pláne idegenekkel találkozni nem akart. Persze tizenvalahány évnyi barátság nagyúr, különben is régen jöttek már össze a csajok valamit csinálni, és ha mindig kihúzza magát a közös programok alól, el fog szigetelődni. Egyszer csak ott találta magát a kicsiny lány a legjobb barátnők gyűrűjében egy nagyon kedves legény társaságában. Még hogy nincsenek véletlenek...
És persze minden működik, minden nap ajándék, lehet új élményeket mesélni az unokáknak, ahogy az ember látóköre oly sok elveszett idő után újra kitágul. Nincs a mindent elpusztító tűzvihar, de a „lassan járj, tovább érsz" elv talán végre beválik.
A legjobb barátnő: szintén nem volt túl szép, viszont még kedvesebb tudott lenni - maga a mosoly országa -, de ezt is lehet szeretni benne, mert ő az, akinek a vállán mindig kisírhatta magát a szegény lány, és mindig volt kivel örülni, csicseregni órákon át, ha valami történt. Már egy hónapja nem látták egymást, és muszáj volt találkozni, mert hát ezt el kell mondani, hogy mennyire jó minden.
A legény: sokat kapott és adott is valamennyit, de szigorral mérte a napsugaras pillanatokat, és gyakran félelmetes jogászként osztogatta az ítéleteket. Jött is egy hosszú nap után, beszélni akart, és nagyon nem volt szerelmes. Kicsit sem. Persze „kiszállt" a kapcsolatból, ami jogos is, van ilyen. Jobb a tisztán látás, meg örvendetes a tisztesség és a becsület.
El is engedte őt, sőt zavarta a lány, nem kell megint, hogy a könnyeit lássák, okos és hazug vigasztalásokat halljon, tud ő már mindent. Újra elcsomagolta kis lelke összetört szilánkjait egy dobozba és elrakta valaki másnak. Bár nem akar ő soha többé senki mást, úgy unja már ezt a sok kapcsolatnak nevezett színházat.
Jött a barátnő: nevetésből sírás lett, képzeld elhagyott... És a szép szavak valahogy nem csengtek most túl meggyőzőnek, késett is három órát, pedig nem szokott, el is ment dolgára hivatkozva hamar, mint egy fantom hideg levegőt hagyva maga után. Itt valami nem stimmel.

Körtelefon: szerinted együtt vannak és mióta és miért nem szólt és szerinted és, és, és? Á, ugyan már 12 év hosszú idő, és vannak íratlan szabályok, még nők között is. Például soha, de soha nem kezdünk ki a legjobb barátnőnk párjával. És ha mégis, hát Istenem emberek vagyunk, oda lehet állni és meg kell mondani, hogy ez van. Ez a korrekt, és a másik eldöntheti, hogy elfogadja-e vagy nem, van választása a kicsinyes bosszú vagy baráti kebelre ölelés közötti fokozatokban. De nem, a legjobb barátnő a szemébe vigyorog és közli, hogy elmúlik majd, jön másik.
Szerencsére a jogászokba nevelnek némi törvénytiszteletet, de nem tőle szerette volna mindezt hallani, és nem, nem rá haragszik, hiszen ő szólt. A másik nem szólt, akinek kellett volna, hiszen ismerte már gyerekkora óta. Pontosan tudott mindent, de túl önző volt. És természetesen a telefon, azóta, nem csöng álmos délutánokon...
Tanulságok: maga a közhely-dömping. Bár mindig is meggyőződésem volt, hogy a közhelyekbe súlyos, több évezredes népi bölcsességek vannak belesűrítve.
Először is: ne bízz meg senkiben. Kicsit nehéz kivitelezni, ha barátokat, kapcsolatokat szeretnénk. Kissé időigényes, és néha még 12 év is kevés, vagy pedig tévedni emberi dolog...
Másodszor: mindennek oka van. Kiderült, hogy valaki, aki fontos volt, nem is olyan fontos. Kiderült, hogy kik azok, akik mellettünk állnak vagy sem, kinek milyen a tartása. És még egy dolog. Soha ne mond, hogy soha.
A kicsi lány végül elment a cimborákkal egy nagyon jó buliba, és találkozott egy másik nagyon kedves fiúval. Köszönik, jól vannak, ami a fenti események nélkül nem is történhetett volna meg. Tehát kedves gyerekek, csak azt akartam elmondani evvel a mesével, hogy tessék vigyázni, mert még mindig nem egyértelműen fehér vagy fekete minden.

-Mesi-

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

Veled kezdem

„Az ember bekötött szemmel halad át a jelenen. Nem tudhatja, legfeljebb sejtheti és találgathatja, hogy mit is élt át. A kendő csak később hullik le a szeméről, és ő csak akkor, a múltba visszatekintve állapítja meg, mit is élt át és mi volt élményei értelme."

(Kundera)

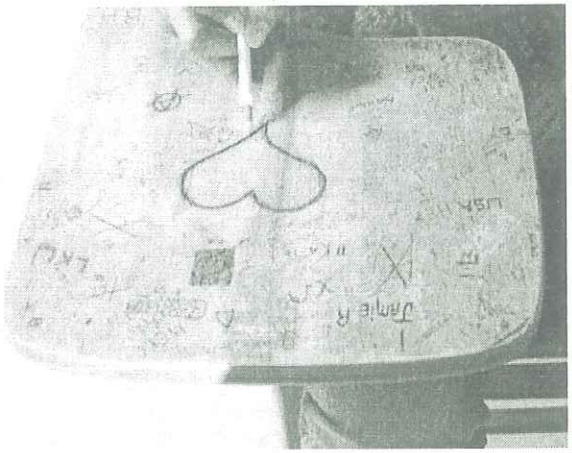

Osztály, 1998. Mindent ismerek. Ez a padom, ez az osztályom, és ott elöl, aki épp lelki terror alatt tart minket kora reggel, nos, ő AZ osztályfőnök.
Napló nyílik, lesütött szemek, emberek könyv fölé görnyedve. „Veled kezdem." Szól határozottan, és egy nevet mond. 24 hangos és főleg megkönnyebbült sóhaj.
Én balra nézek, Barbi már áll a pad mellett és locsog. Most is. Most fákról, fűről, bokorról, talajról, mindenről, ami kicsit is a témához vág. Mert ugye ez mégis csak egy felelés. Egy igazi, vérbeli számadás az ofőnél, még akkor is, ha történetesen ki se nyitotta előző nap a biológiakönyvet. Én csak nézek rá, és hallgatom, hogyan próbálja előbányászni a múlt óra anyagát, és hogyan ragasztja azt össze mondatokká. Nézem a könyvet, a kiemelt szavak pedig tényleg elhangzanak, mégis mindenki röhög. Én is.

Osztály, 2006. november. Minden idegen kicsit. De minden idegen ismerős valamennyire.
Napló nyílik, kíváncsi szemek villannak, emberek beszélgetnek.
„Veled kezdem."
Szól kedvesen, kíváncsian, jóindulatúan egyszerre. Én balra fordulok, Barbi ül mellettem, és nekem deja-vu-m van. Mire beszélni kezd, már minden világos, ez *tulajdonképpen* ugyanaz az osztály, ugyanazokkal az emberekkel, csak 8 évvel később... Ahogy hallgatom, miközben magáról beszél, az elmúlt 5 évről, eszembe jutnak a fák, a bokrok, és elnevetem magam. Barbi rámnéz, és érti. Emlékszik a fákra, a bokrokra, a talajra, a locsogására, a hadarásra, és én emlékszem a röhögésre, a 24 hangos sóhajra és a 4-esre is, amit kapott.

Most már nem azok az izgatott percek telnek, mint akkor, már nem azok az emberek ülnek ott, akik akkor, hanem valakik, akikkel egyszer közösen teltek a napjaim. Ahogy hallgatom a következőt, már nem ismerősek a hangsúlyok a szavak alatt, a mosolyráncok a szájak sarkában, még a hang sem mindig, csak épp annyira, hogy eszembe jusson a KMnO4. Ami vízben oldva lila színű. És amit hogy, hogy nem sikeresen kiborítottunk a terem ablakán, hogy hadd folyjon szét gyönyörű mintákban a falon, le egészen a járdáig. Persze véletlen volt. Az igazgatónő annyira nem díjazta a remekművet, és közölte, hogy ha már véletlenül leöntöttük, akkor véletlenül fessük is le a falat újra. Lehetőleg fehérre.

Később, vacsora közben kerültek elő ezek a sztorik, és az arcok, ahogy telt az idő, és egyre többet, egyre bátrabban szóltunk egymáshoz, újra a régiek lettek. Régiek, új vonásokkal, új titkokkal.
Valahogy minden ott volt: az órák végtelensége, szünetek rövidsége, dolgozatok sikere és gyötrelme, barátságok eleje és vége, gyerekes ragaszkodások és hirtelen kiábrándulások.

Bár nem volt régen, már jó volt rá emlékezni. Még a rosszra is. A titkok meg nem is biztos, hogy titkok voltak. Vagy olyanok, amik azért vannak, hogy beszéljünk róluk. Vagy csak én láttam annak őket.

-tori-

Üzenet

Minap gyógyszertárban soromra várva lettem figyelmes a következő jelenetre:
Belvárosi tradicionális gyógyszertár a helyszín, emlékszem még kisgyerekkoromból, semmit nem változott. Belépve kellemes csengetés és a megszokott sor, amit az adminisztrációhoz, BNO kód leolvasáshoz, OEP kiszolgáláshoz keveset értő gyógyszerész okozott, látszik, utálja, hogy nem a munkáját végzi. Idős hölgyek előttem, de közönyöm nem tudta figyelmen kívül hagyni az előttem álló idős hölgyet, aki kora ellenére egy szem receptet szorongat. Gondosan öltözött, kimért, amolyan otthon már aláírta receptet típus, beszédstílusa kedvesnek hatott. Fizetésre kerül a sor, és a receptért 3 512 Ft-ot fizet. Majd a blokkal átvonult a következő sorba, az átvételhez. Én eközben ugyancsak megjártam a pénztárt, majd a kiadóhoz léptem a kedves hölgy mögé. És ekkor jött a döbbenet, a kiadó idős, mogorva gyógyszerész, felháborodva kérdi, hogy hol van a többi recept? A kedves hölgy arca egy pillanatra megrezdül, majd a válasz: otthon hagyta, maga sem érti, de így történt. Majd elvette a dobozát és odébb állt.
Elgondolkoztam, vajon az a hölgy, aki otthon írja alá a receptet, hogy majdan a délelőtti elfoglaltsága mellett kiváltsa, vajon véletlenül hagyta-e otthon, avagy talán ennyire futja?
Kedves leendő gyógyító vagy már gyógyító társam, szerinted hol ér véget a háziorvosnál a vizit? A recept kiírásával?

-danyl-

PRO &

A disz-funkcionált

(inkább Kontra)

(Na ja. Most azt lesed, melyik mondatomban rejtettelek el, kedvesem. Egyikben se.)

A zoknitok párosítgatása közben az unott délutánokon, miközben vonásaitok bontogatom, rendezgetem, hazugságaitok igyekszem feledni, hátha így elviselhetőbb az a mérhetetlen figyelmetlenség, mellyel lényem tisztelitek meg napról napra. A fotelban ülve – jól megszokott séma – a tévét bámuljátok/újságot olvastok, majd kértek, és én igen, ezer örömmel teljesítem, masszírozom sarkatok (kedvenc időtöltésem a lélek lábszagát szagolgatni), s várom azt a bizonyos *jól megszokott* mondatot, amely általában még csak frappánsnak sem nevezhető. Van úgy, hogy a csorda hívása hamarabb jut el hozzátok, mint a vágy heve, ilyenkor mire felocsúdok, már rég mindenféle ólban váltjátok meg a világot pár óra erejéig. Szivarfüst karikákat fújtok egymás feje fölé glória gyanánt (s hogy glória helyett miket láttok bele abba a kis karikába, azt nem firtatom). Nem veszitek észre, ahogy a nagy gondolataitok szárnyaszegetten hullnak a földre, hiszen csak egymásra, egymás szemére néztek, melyben nem a másikat, hanem saját mozdulataitokat figyelitek.

S mikor már elfogyott a szó, a bor, elindultok akármerre, az éjszakába, az én éjszakámba – jön a hívás, *ott várlak, legyél szép*, s megfogadom, hogy ez az utolsó alkalom, nem lesz több játék, felelőtlenség, akkorát rúgok belétek, hogy az EGO-tokról az IQ-tokra fogtok zuhanni, s végre kitörik a nyakatok, vagy legalább az orrotok vére ered majd el. Belépek a koszos bárba, a cigarettafüstös jazz belém hasít, megyek felétek, járásom egyre esetlenebb, s minél közelebb érek, annál biztosabb vagyok benne, hogy

képtelen leszek már lemondani gyönyörötökről. Remegő kézzel vetem le kabátom, leülök, gyertyát gyújtotok, melynek hideg lángja mellett nem lehet felmelegedni. Beszéltek, beszéltek, milliónyi kézhát simogatja arcom, ezer dicséret, bók, hazugság feledteti velem a délelőtti elhatározásom. Kérem a számlát, fizetek – pénzetek a hó elején elfogyott már – cserébe hazakísértek, állunk a kapuban, s szemrebbenés nélkül teszitek fel a jól megszokott kérdést. Ilyenkor rendszerint már képtelen vagyok mérlegelni. Mondataim rövidülnek, szavaim elakadnak. Megadom magam. Majd holnaptól gondolkodom rajtatok. Tejet és vajas kiflit is kaptok. Vacsorára és reggelire. Vegyétek és egyétek.*

(Inkább Pro)

De vannak közöttetek olyanok is, kiket az egoizmus fellegvára nem kerített hatalmába, akiknek lételemük a hazugság és a kiszámíthatatlanság, akik nem holmi nárciszi önimádat miatt tekintenek olykor csupán eszközként a nőkre (megjegyzem a múzsa is eszköz). Ezek is mindenféle kocsmákban kártyáznak, az idegen anyag fogaik között ugyanúgy gyűlik, kevésbé sznobok, sodorják a dohányt, boruk illata megfertőz minden női májat és szívet. Lábuk alatt felhő, sarkuk sose fáj, asztalukon a gyertyaláng zöldes színű, s a jól megszokott mondatuk ezerszer is egyediként, újként cseng. Ha megszólítanak, hangjuk esetlen, a találkozásokról rendszerint elkésnek, vagy elfelejtik. A csorda számukra is fontosabb a nőnél, efelől nincs kétségem. Mindenféle tereken találkoznak, megoldhatatlan közügyekért harcolnak, felvonulnak, vagy csak egyszerűen másokat szórakoztatnak. Általában semmit nem érnek el az életben, mert hiányzik belőlük az a fajta önmagukba vetett hit, melynek segítségével, esetleg másokon keresztülgázolva elérjenek olyan célokat, melyeket egyébként meg sem érdemelnének. S mégis. Mikor ezer és száz lemondott, elfelejtett találkozás, ámító érintés és szó után egy délután elém állnak, (mely délutánról előtte szentül hittem, hogy tökéletes), s közönyös hanggal elém tálalják a feketelevest, *szerelmem, már nem szeretlek*, a millió késsel szúrt szív képtelen haragudni. Ők nem egy evilági fának a gyümölcsei. Hasonló módon őket sem az odaadásra és a szerelemre funkcionálták, mint a nárciszokat, de belőlük hiányzik a számítás és az önteltség. Ha egész közelről nézed lábaikat, észreveszed, hogy a földet nem érintik. Halkan lebegnek, nem a vérük, hanem a szél hajtja őket egyre távolabbra tőlünk. A legnagyobb haragot, bántást is simogatással fejezik ki. Talán pont e tulajdonságuk miatt könnyebb szélnek ereszteni őket, nemet mondani nekik, mint a nevetséges önimádóknak, akik folyamatos áltatásaikkal láncolnak magukhoz egyre szorosabban. Mert ők az igazi ellenségek. Csak őket lehet igazán, ösztönből szeretni.

-mk-

*(cenzúrázva)

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

KONTRA

A kedves Kedves

Pro

Nem hívtalak, mégis itt vagy. Valami megfoghatatlan, felsőbb parancsnak engedelmeskedve jössz és körülölelsz. Végre otthon vagyok. Velem vagy a liftben, a hóban és a takaró alatt is, megmelegítesz. Gyönyörű vagy, tiszta fényű, kedves és engem is jóváteszel. Azt mondod, nem veted meg a bűnt, mert embertől fakad és megtanítod, hogy szeressem önmagamat. Közeledsz, ha kell és távolodsz, ha kérem, de nem kérem. Maradj! Tekintetemben látod önmagadat, de a sajátod engem tükröz vissza. Melegedni jársz lángom fénykörébe, közben nem is sejted, hogy Te vagy az, ki feloldja tagjaimban a jeges dermedtséget. Életem ritmusa vagy, közben Te csak az én lüktetésemet hallgatod. *Fényét venném nagy, szép szemednek, de nem tudom. Nagyon szeretlek.* Feloldódsz bennem, s közben mégis maradsz az a nagy ártatlan gyerek, akinek csak a gondolatai voltak mindig felnőttesek. Egy küszöbön fekszem, valami elhagyott, régi kikötő csónakházának küszöbén. Dohány és alkohol szagom van, és nem szeretem a világot. Azt képzelem, az embereket sem, pedig ők hiányoznak legjobban, ebből a bizonytalan bizonyosságból, hogy egyedül vagyok. Nézem a csillagokat, ahogy hunyorognak a késő őszi, hideg égbolton, csak azt felejtem el, hogy nem láthatom őket, hisz az eget gomolyfelhők takarják. Ekkor kerülsz elő valahonnan a sötétből, meg sem ismerlek, csak mikor felveszel, az illatodról. Hazáig cipelsz, pedig nem vagyok könnyű, inkább málha. Édes teher, suttogod magad elé, csak úgy, hogy Te is elhidd, az vagyok. Ágyba teszel, mellém fekszel, simogatsz, míg el nem alszom. Miért?

Contra

Mindenütt velem vagy. Körülölelsz és át-áthatom létezésedet. Visszhangot verek az órád másodperceinek ketyegésében, a kávédba keversz reggel, az ágyadba este. Örökké körülöttem ólálkodsz, azt hiheted itt, a sorok között is. Ne keresd, ami nincs, kérlek, engedj egy lélegzetet! Láng vagyok Neked, jéghideg fényű és egyre közelebb és közelebb húzlak, míg jeges lángom el nem égeti szárnyaidat. Tudom, hogy fázol mellettem, hát takarózz be! Beívódsz a jelenembe, már a bőrömön is a Te illatodat érzem. Életem ritmus: vallomástól vallomásig, jöttödtől menetedig. Azt mondod, tekintetemben a gyermekeinket látod, én viszont a tiedben is csak magamat. Örvényembe húzlak és hagyod. *Miért nem gyötörsz? Meggyötörlek! Csak szép játék vagy, összetörlek!* Elveid vannak és bizonyosságaid, de csak egy szavam kell, és sutba dobsz mindent értem. Érted? Ne tedd, mert nem magamat akarom látni benned. Hova tűntél? Jó volt ez a bizonytalan bizonyosság, hogy vagy valahol, de már csak bizonyosság van és unatkozom. Nem kell, hogy angyal legyél, csak légy férfi! Töröld ki a könnyeket a szemedből és hagyd, hogy én sírjak inkább! Lökj el és vádolj! Nem akarok több bódító, selymes illatú, gyöngy fényű jácintot, hanem akarok tűzliliomot, mely illatával szenvedélyt hoz és halált. Csapongásaimat megértő belenyugvással szemléled, és nem látod, hogy amit Te csinálsz, az nem értelem, hanem értelmetlen, puszta szerelem. Hallom lépteidet közeledni: kipp-kopp, pedig halkan surransz, mint a macska, mert meglepni akarsz. Hogy vágyom is én arra, hogy egyszer, végre meglepődjek!

-cs.j.-

Hogy milyen volt a csoportos szex 1990 előtt?
Attól függ, melyik országban:
- Ha svéd, akkor összejön tíz pár, mindenki mindenkivel, ezt lefilmezik, majd közösen megnézik.
- Ha lengyel, akkor összejön tíz pár, és nézik a svéd filmet.
- Ha orosz, akkor összejön tíz pár, és meghallgatják azt a turistát, aki járt Lengyelországban, és beszélt egy lengyellel, aki látta a svédek filmjét...

- Mi a jó az édes hármasban?
- Az, hogy egyszerre két nőnek is csalódást okozhatsz.

Három idős néni üldögél a nyugdíjasotthonban. Azt mondja az egyik:
- Régen ilyen szép hosszú, vastag uborkákat lehetett kapni a piacon - mutatja a kezével -, és sokkal olcsóbb is volt, mint most.
- Igen - teszi hozzá a másik -, és két ekkora fej hagymát adtak annyi pénzért, amennyiért ma egyet - Ő is mutatja két kézzel, mekkora hagymák voltak.
A harmadik anyóka csak nézi őket, majd megszólal:
- Nem hallottam jól, hogy mit mondtatok, de erre a férfira én is jól emlékszem...

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

PUBLICISZTIKA

Öri hari, ha nincs kari!

Igazán nem hiszem, hogy a régiek, mikor az advent hosszát kitalálták, nagyot tévedtek volna. Az a négy hét, ha kellően komolyan vesszük, és nem csak a gyertyákat gyújtogatjuk, bőven elég arra, hogy felkészüljünk a Karácsony méltó megünneplésére. Ha ajándékkal akarjuk meglepni szeretteinket, arra is elég kellene legyen egy hónap, de ebben nem mindenki biztos. Főleg a bevásárlóközpontok nem, akik már november közepe – ha nem eleje – óta fenyődíszben, szaloncukor-illatúan és mikulásokkal telepakolva fénylenek, vásárlásra csábítva a betévedőket. Azt hiszem, lassan megtanultam eltűrni, hogy ennek a nagy fogyasztói karácsonynak is megvan a létjogosultsága, hiszen van, akinek elég ennyi az ünnephez, és tényleg lényegesen egyszerűbb a karácsonyi bevásárlást valami nagyobb bevásárlóközpontban elintézni, még a nagy tömeg ellenére is. Csak azt nem értem, miért kell mindezt novemberben elkezdeni. Meg a mikulásokat, rénszarvasokat és manókat a fenyők közt. Hiába, no. Terjed az angolszász kultúra, szanta klósz és merri krisztmösz! De Te, kedves Olvasó, mire ezt az újságot lapozgatod, már bőven benne leszel az adventben, és a nagy vizsgaidőszakra készülvén valószínűleg inkább az anatómia, patológia, esetleg a gyógyszertan vagy más nemes tudomány rejtett zugait kutatod. Érthetően, hisz nyakunkon a vizsgaidőszak, és még Karácsony előtt el kell menni x vagy y tárgyakból vizsgázni, esetleg még z-ből is, mert állítólag ott rendesek. A szabadidő pedig egyre kevesebb. Azonban az a kevés, ami adatik, kérve kérlek, ne vesszen el teljesen üres fecsegésre, evésre-ivásra, bevásárlásra. Mégiscsak advent van, lélekben is készülődnünk kell az Ünnepre. Gondoljuk csak át, mit is jelent a már-már klisévé kopott „szeretet ünnepe" kifejezés. Hiszen az isteni Szeretet öltött testet közel kétezer éve, ezt a csodát ünnepeljük ma is. Különben nincs értelme. Sem a fenyőnek, sem a díszeknek, sem az ajándékoknak, sem az összes többi külsőségnek, ami hozzá tartozik ugyan a Karácsonyhoz, de csak forma és nem tartalom. Ne hagyjuk, hogy csillogó, gazdag (vagy legalábbis annak tűnő), de üres, áldatlan és boldogtalan ünnepünk legyen. Az istentisztelet Szenteste ne csak nosztalgiázás legyen a kisgyermekek műsora láttán; a fenyő körbeállása, az énekléssel egybekötött ajándékosztás ne nyűg, hanem szeretetünk kifejeződése legyen. (Régi bölcsesség, de egy ötletes, szeretettel készített ajándék többet ér minden drágaságnál!) Az ünnepi menüt pedig tekintsük egyfajta ráadásnak, és ne zabáljuk magunkat pancreatitisig. Végezetül, a televíziót hagyjuk kikapcsolva, a műsor úgy sem méltó, bármennyire próbál karácsonyi lenni. Jusson idő egymásra és magunkra is, hogy átéljük a csodát.
Tudom, nehéz ez, főleg, ha esetleg nem sikerült a 23.-ai x vizsga, vagy már Karácsony másnapján lelkiismeret-furdalás gyötör, amiért nem vittünk haza tankönyveket. Esetleg nincs kedvünkre való vizsgaidőpont, mert mindenki össze-vissza vizsgázik, és pont az a nap telt be, amit szeretnénk, így aztán megint lóhalálában tanulhatunk a következőre. Vagy mert a nagy stressz miatt már jó előre elmartunk mindenkit magunk mellől. Csak azért is próbáljuk meg! Ehhez kívánok erőt, jó készülődést és Istentől áldott, boldog, békés Karácsonyt minden kedves Olvasónak!

-Metil-
Fotó: Piski Zalán

BKV ellenőr:
- Jegyeket, bérleteket kérek!
Pistike:
- Anyukád tudja, hogy kéregetsz?

Két kislány a játszótéren tolagatja a babakocsiját. Egymás babáját csodálják. Az egyik kérdezi a másiktól:
- Hol vettétek ezt a szép babát, és mennyibe került?
- A plázában, és 12 ezer forint volt. És a tiéd?
- A játékáruházban, és 15 ezerbe került.
Mikor ezt megbeszélték, arra jön egy igazi anyuka egy kisbabával. Megszólítják a kislányok:
- Honnan van a babád, és mennyi volt?
- A Rókus kárházból, és 100 ezret fizettünk érte - mondja tréfásan a nő.
A két kislány továbbmegy, és rövid csönd után az egyik megszólal:
- Azt hiszem, ezt a nénit jól átverték!

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

VILLÁMHÍREK ÉS ÉRDEKESSÉGEK

A keserű csokoládé gátolja a vérrög képződését

Amerikai kutatók az aszpirin vérlemezkékre gyakorolt hatását vizsgálták, minek során a vizsgált alanyok nem ehettek és ihattak a pontos eredmények érdekében. Néhányan azonban nem tartották be a szabályt, és a csokoládé esetében kivételt tettek. A kutatók őket nem zárták ki a kutatásból, hanem egy másik kontrollcsoportot alakított belőlük. A vizsgálatok során kiderült, hogy a csokoládéfogyasztók vérlemezkéi átlagosan 130 sec alatt tapadtak össze, míg a másik csoporté 123 sec alatt. A flavonoidokban gazdag, sötét, jó minőségű keserű csokoládénak, amely nem tartalmaz zsírt és cukrot, egészségvédő tulajdonságai vannak, bár ez a hatás nem olyan erős, mint az aszpirin esetében, állapították meg a kutatók.

Humán típusú vírus-kötőhelyekhez nagy affinitással kötődő H5N1 vírusmutánsokat mutattak ki

Egy kutatócsoport arról számolt be a Nature folyóiratban, hogy sikerült kimutatniuk olyan H5N1 vírusokat, amelyek képesek mind madár, mind humán típusú víruskötőhelyekhez kapcsolódni. Ez a két kötőhelytípus egymástól elég nagy mértékben különbözik, ezért a világon pusztító hírhedt vírusnak legalább két specifikus mutációra van szüksége ahhoz, hogy emberben is fertőzést hozhasson létre. A most izolált vírus rendelkezik a szükséges mutációkkal, így ismertté váltak azok a konkrét szerkezeti változások, amik a humán fertőzéshez elengedhetetlenek. Ennek köszönhetően a későbbiekben meghatározható lesz az egyes H5N1 vírustörzsek veszélyessége.

Ígéretes a HIV-fertőzés génterápiája

Amerikai kutatók olyan HIV-vírust adtak a betegeknek, amely a vírus szaporodását gátló genetikai faktorokat tartalmaz. Az eredmény pozitív: a betegek HIV-szintje stabilizálódott vagy csökkent. „A génterápiáról már régóta szó van, mint a HIV alternatív kezeléséről. – mondja dr. Carl June, a pennsylvaniai egyetem kutatója – A vizsgálat célja az volt, hogy megállapítsuk a kezelés biztonságát és alkalmazhatóságát." A vizsgált betegek a kísérlet előtt legalább kétféle antiretrovírus-gyógyszerre nem reagáltak. A vérükből kivont saját immunrendszeri T-sejteket adták vissza a betegeknek infúzió formájában, de előbb a HIV-vírus egy manipulált változatát adták a készítményhez. A kutatók által használt, legyengített HIV-gént úgy módosították, hogy egy olyan RNS molekulát hordozzon, mely a genetikai információ leolvasását megzavarja. Így a HIV nem volt képes szaporodni a fertőzött sejtekben.

A Google keresőprogram segít az orvosoknak felállítani a diagnózist

Ausztrál kutatók szerint a Google segít az orvosoknak a ritkább betegségek diagnózisának felállításában. Próbaképp 26 esetre kerestek rá, ebből 15-re érkezett helyes diagnózis. Dr. Hangwi Tang, a kutatás vezetője szerint a Google alkalmazása különösen azokban az esetekben lehet hasznos, amikor egyedi tünetekről van szó, amelyeket könnyen lehet hívószavaknak választani. Természetesen ez nem helyettesíti a szakembert, a beteg nem képes magának diagnózist felállítani. „Az internet semmiféleképpen nem helyettesíti az orvost, az ő klinikai ítélőképessége és tapasztalata mindig is szükséges lesz ahhoz, hogy az információkat értelmezni lehessen" – mondja a brit általános orvosok kollégiumának elnöke, Mayur Lakhani professzor.

A krónikus fáradtság szindróma

A fent említett betegséget sokan pszichés problémának, sőt, szimulánsnak tartják, pedig a krónikus fáradtság szindróma rengeteg embert érint. Ez egy súlyos állapot, minek következményeként a beteg nem képes ellátni napi feladatait, még azt sem teszi, amiben esetleg kedvét lelné. „Szerencsére léteznek kezelési lehetőségek, amikkel a panaszok csökkenthetők" – mondja dr. Julie Gerberding, az amerikai betegségmegelőző központ igazgatója. A betegek mintegy 80 százaléka azt sem tudja, hogy ebben a betegségben szenved. Oka ismeretlen, tünetei a súlyos kimerültség, az alvászavarok és a koncentráció valamint az emlékezet problémái. Gyakoriak az olyan tünetek is, amelyek influenzára hasonlítanak, például az ízületi és izomfájdalmak, a nyirokcsomók érzékenysége, a torok- vagy fejfájás. A gyógyulásban segít a stressz csökkentése, az étrendi megszorítások, az óvatosabb testmozgás, esetlg gyógyszeres kezelést is előírhat a kezelőorvos.

-latyak-
lzbarth@yahoo.com

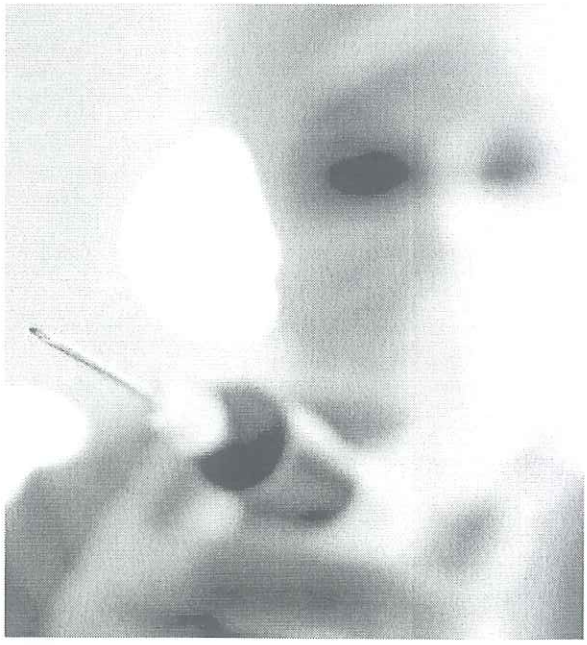

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

CONFABULA

A PTE-ÁOK HALLGATÓI LAPJA

2007

JANUÁR						
01	02	03	04	05	06	07
08	09	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

FEBRUÁR						
			01	02	03	04
05	06	07	08	09	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

MÁRCIUS						
			01	02	03	04
05	06	07	08	09	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

ÁPRILIS

01
02 03 04 05 06 07 08
09 10 11 12 13 14 15
16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29
30

MÁJUS

01 02 03 04 05 06
07 08 09 10 11 12 13
14 15 16 17 18 19 20
21 22 23 24 25 26 27
28 29 30 31

JÚNIUS

01 02 03
04 05 06 07 08 09 10
11 12 13 14 15 16 17
18 19 20 21 22 23 24
25 26 27 28 29 30

JÚLIUS

01
02 03 04 05 06 07 08
09 10 11 12 13 14 15
16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29
30 31

AUGUSZTUS

01 02 03 04 05
06 07 08 09 10 11 12
13 14 15 16 17 18 19
20 21 22 23 24 25 26
27 28 29 30 31

SZEPTEMBER

01 02
03 04 05 06 07 08 09
10 11 12 13 14 15 16
17 18 19 20 21 22 23
24 25 26 27 28 29 30

OKTÓBER

01 02 03 04 05 06 07
08 09 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21
22 23 24 25 26 27 28
29 30 31

NOVEMBER

01 02 03 04
05 06 07 08 09 10 11
12 13 14 15 16 17 18
19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30

DECEMBER

01 02
03 04 05 06 07 08 09
10 11 12 13 14 15 16
17 18 19 20 21 22 23
24 25 26 27 28 29 30
31

fotó : Piski Zalán

Az eredmények táblázatba foglalva, 104 kérdőív alapján

Milyen gyakran olvasod az újságot?	Mindegyik kiadványt elolvasom	52,3%
	Nem mindet...	29,5%
	Néha, ha a kezembe akad...	14,8%
	Nem szoktam olvasni	3,4%

Elegendőnek tartod-e az újság példányszámát? Mindig hozzájutsz?	Igen	81,8%
	Nem	18,2%

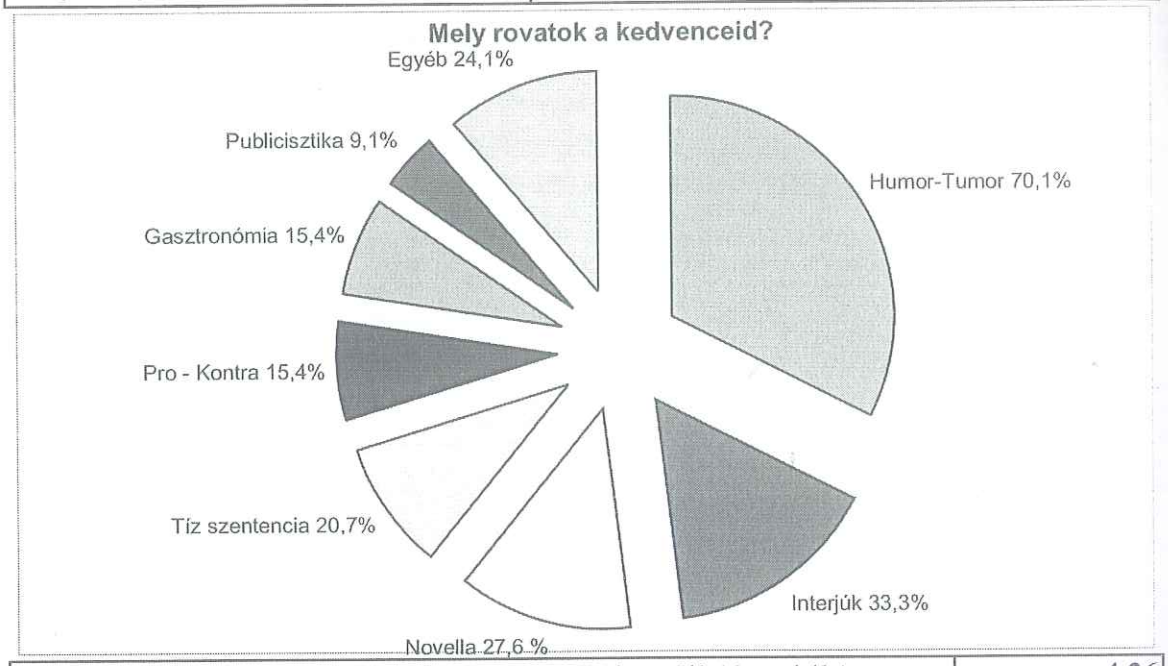

Mennyire írnak színvonalasan az újság szerkesztői? (6-os skála)	4,36
Mennyire tartod informatívnak az újságot? (6-os skála)	4,20
Értékeld az újság küllemét, kinézetét! (6-os skála)	4,64
Összességében hányasra értékelnéd a Confabulát (6os skála)	4,66

A Confabula (fő)szerkesztősége úgy döntött, hogy szigorú és objektív módszerrel felülvizsgálja önnön működését, hogy újságunk minél több emberhez jusson el, fizikailag és szellemileg egyaránt, valamint tisztában legyünk olvasóink rólunk alkotott véleményével. Az alábbi eredményeket úgy hiszem, nem kell különösképp kommentálnom; összességében elégedettek vagytok velünk, de nem maradéktalanul; jól esik a sok kedves észrevétel és jó pontozás, ugyanakkor figyelni kell a kritikus hangokra is. Az persze álom marad, hogy a PTE-ÁOK összes diákja rajongónk (vagy legalább lelkes, elkötelezett olvasónk) legyen, mi mégis erre törekszünk. Ehhez a Ti segítségeteket kértük, és meg is kaptuk. A CSH csapata ezúton köszönetét fejezi ki mindenki számára, aki a kérdőív kitöltésével segítette és lehetővé tette munkánkat, ezen felül kiemelten hálásak vagyunk az építő jellegű kritikák és javaslatok megfogalmazóinak. Ezentúl ezeket is szem előtt tartva igyekszünk folytatni munkánkat a köz javára és épülésére, és természetesen ezután is várjuk bárminemű véleményeiteket a lappal kapcsolatban.

-aLa MáZoLó-

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

Vena Literatura

Cirmelánkos Ciklus

01. (lehet-e közelebb?)

Ez a bordaívem, Kedves,
nem holmi tákolt deszkapalánk,
pillantásod most lehet óvó
vagy mérhetetlenül falánk.

Hajtsd el a bordám és hallgasd meg:
a szív zenél az ív mögött,
de kérdem én: Dallam ez?
Nem. Csak búsan, ritmusra zörög.

Közelebb már nem is lehetnél, és
a földön sok súlyos, rossz teher,
a szélben egy kérdés lobog, hogy
kacatjaim közt a remény is ott hever?

Csak zuhanjak, vagy fogjam meg kezed?
Bámulom csupán, és nem értem szemed.

02. (lehet-e távolabb?)

Felfut a bánat a deszkapalánkra
(egykor volt, ma rossz bordaív)
s ha az idő nem volna oly falánk ma
nyitná tövisből vadrózsa szirmait.

Szíven kell szúrjalak szerelemmel
(egyszerű mozdulat két szép borda közt)
mert nem élhetek ócska kegyelemmel,
különben életed csendben szertefut.

Vakságom emléke is lerontva már
(a szem hályogtalan, mégis fáj)
Itt ölelő kar, amott díszes üresség vár
üvegtáblák áttetsző, hűvös börtöne:

Szép kirakat. Előtte vásott kisgyerek.
Élni hogyan? És halni még nem merek.

2006. november

***

Himnusz a szépséghez

Cs.J.

Szép vagy, mint egy billenő szalmaláng
tűzvésszé bomló kazlak oldalán
imbolygó láng, mi lassan az égig ér
egykor hűvös, ma forró tenyér.

Télben is bomló, hószín jázminág
párákból nyíló, cikkanó jégvirág
tavaknak tükrén a rianás mosolya
fagyban is nász-ízű, lángoló nyoszolya.

Ha feszítenék egyszer vásznat az égre
boldogan festeném szemedszín-kékre,
apró kis pettyed csillaggá válna,
a szerelmes vándor is hazatalálna.

Csillagfény lettél, aranylón fénylő,
lehet, hogy kihunyt, lehet, hogy élő
de fényed csak ömlik, lángoló színe:
Angyali kötszer az összetört szívre.

2006. november

-vj-

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

HAVI NOVELLA

Sárarany

Kettőtöknek.

Egyedül indult és egyedül érkezett. Ismerős, inkább jól ismert volt a környék, csupán egyetlen, megismerhetetlennek tűnő titok lebegett vészjóslóan fölötte, amiről tudomást sem vehetett, mert e titok, e végtelennek tűnő utazás nem más volt, mint önmaga, azaz önmaga megismerése. Igen, *nem* ismerte önmagát. Mintha valaki viselné szárnyait, és nem tudná, hogy angyal, hogy isteni hírnök. És pont *Őt* nem hozta magával, akit mindenhová magával kellett volna vinnie, cipelnie, pajzson hordoznia, mert mindaz volt, ami lenni akart, amiből fel akarta építeni életét, és pont ezt a nyilvánvaló, napnál is világosabb tényt nem ismerte föl. Mint egy szürke hályog, úgy kúszott a felismerés képtelensége a Nap és a lelke közé.

Nem is tudom, talán rossz szó volna a feszültség arra, ami benne zakatolt, nem, nem feszültség volt. Valami egészen más: mint amikor egy ember az ösvényen válaszúthoz érkezik, és ahelyett, hogy jobbra vagy balra indulna, beveti magát a rengetegbe, bármit is rejtsen az, csak egy bizonyosságot ringatva szívében: hogy innen, ebből a halálos rengetegből *nincs* visszaút.

Az első nap egykedvűen múlt el. Apró, mindennapos szöszölések, semmi világmegváltás, lélekfeszülés. Vihar előtti csend – így utólag; nem lehetett más. Valami ahhoz fogható, amikor a nyilvánvaló jelzések ellenére belefutunk a sarkon túl ropogó sortűzbe, tetézve avval, hogy még egy kivágott közepű, nemzeti színű lobogót is a fejünk fölött lengetünk, hogy nagyobb legyen a kontraszt az arctalan tömeggel szemben, és a háztetőn várakozó, kígyótürelmű mesterlövész tenyere is megviszkessen, amikor csőre tölti fegyverét.

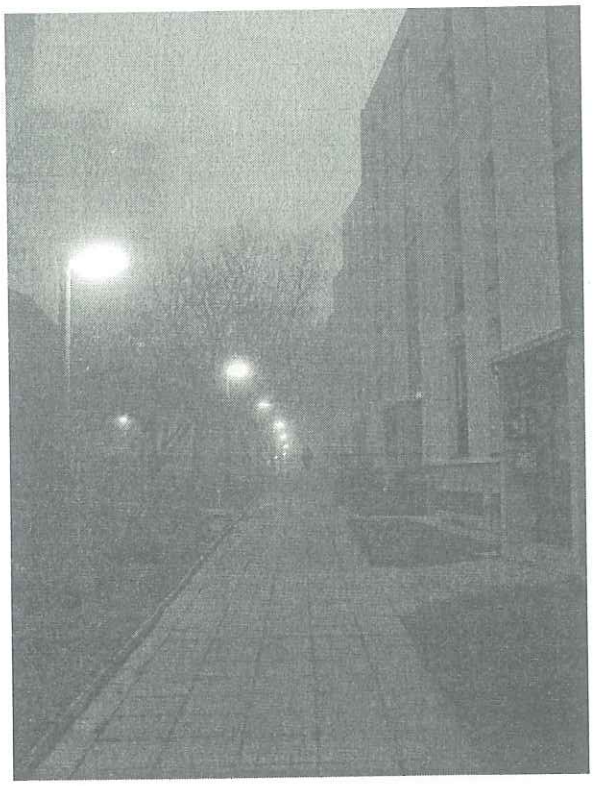

Nem lehet így élni. Csak ebben az előző, kijelentő mondatban is már a keserű tapasztalás csiszolta bölcsesség lakozik. Akkor sem lehetett így élni – elviekben –, csakhogy nem volt alternatíva. Nem volt választási lehetőség, nem volt ösvény, nem volt jobbra vagy balra vezető út, csak a rengeteg volt, az évtizedes, sűrű, csalogató, kecsegtető, hazug mosolyú. És ő újra csak belefutott, és ebből a pillanatból szemlélve ez inkább volt szánni való, mint merész.

Az ébredés klisé-szerűen jó volt: valahányszor úgy ébredt (leszámítva a perzselő nyarakat), hogy a Nap már a szomszéd ház tetőgerince fölé bukott, akkor abban volt valami bizakodást keltő. A napfény mindig egyszerű, örömöt nyújtó, elhiteti azt is, ami nincs. Még a halálos beteg is mosollyá szelídíti ráncait, amikor ezek a kettős természetű korpuszkulák becsapódnak bőrébe. Csak akkor voltak jobbak ezek az ébredések, amikor *Ő* is ott motozott mellette, *Ő*, aki mindig korábban ébredt, és mindig türelmesen várta a másik ébredését, mert ilyenkor az álmos *összefonódások* kivétel nélkül magukban rejtették a további szendergés lehetőségét (kis kifli, nagy kifli). Szerettek szenderegni. De most ne kanyarodjunk el a fő vonaltól! Egyedül volt, mint a kisujja. Kedve, lehetősége sem volt tovább heverni a napfény építette zsibbadtságban, ezer dolga cibálta, taszította a nagyvilági nyüzsgés felé.

A reggeli kávé, az első találkozás terelte szörnyű irányba életük menetét – és ez esetben a kávé, a bakelitlemez-fekete árnyalat csupán véletlen, nem prognosztizáló erejű; csupán egy a nem elhanyagolható mindennapos szertartások közül. Még mielőtt a konyhába lépett, megütötték fülét a hangok. Ezek a *hangok*, melyekben húsz hosszú év szüntelenül titkolt, féltve rejtett, eszelősen védett *titkai* visszhangoztak. Biztosabb volt ez a hang a fizikai kontaktusnál, gépek precizitásánál, mert őt újra és újra könyörtelenül földbe döngölő erők csiszolták a lélek kavicsaiból.

Ugyanaz a játék (nem! nevezzük inkább játszmának) indult el kitudja hányadik (hányadék) alkalommal. A köszönés sziklává keményült, dísztelenné és kurtává változott – ez az ember még mindig *hitte*, hogy ez az első kontaktus bármit is megváltoztathat, visszapergetheti a filmet az első kockáig, és más döntésre utasíthatja a másik felet. Hitte, mint kisgyermek a titkok igazát. (Persze titkok vannak, és igazuk is van, csak kisgyermeki titkok nincsenek soha már.) Mozdulatai a munka kívánta összpontosításban egyre görcsösebbek és egyre indulatosabbak lettek, egyre több káromkodás szűrődött ki fogai közül. Olyan volt ez, mint egy megállíthatatlan láncreakció egy bomba méhében: sűrűsödik a bomlás, izzik a pillanat, és egyszer csak megolvad a váz, aminek köszönhetően a felszínre ömlik a pusztító erő. Érezte, hogy egyre tehetetlenebb a saját dühével szemben, egyre nagyobb erővel üti a szegek fejét a kalapáccsal, és az öntudat egyre mélyebbre merül az indulat ingoványában.

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

A *kutatás* elkezdésében is az imént említett hevesség dolgozott. Még mindig meg akarta állítani a megállíthatatlant, még mindig semmissé akarta tenni a leronthatatlanul bizonyosat, még mindig *kisgyermek* volt, aki minduntalan a saját felelősségét keresi abban, ha szülei élete kisiklott, és nem követ valami teljesen szokványos, konvencionális nyomtávot.

Abszolút egyértelműen *kijelölhető* az a pont is, ahonnan nem volt visszaút; mint egy programozott sejthalálban: az a mozdulat volt, amikor elsöprő erővel bevágta a hűtő ajtaját. Vagy inkább a hang volt az, ami nyilvánvalóvá tette, hogy a *tejeskanna* elszabadult. A kiömlő tej volt az: a hófehér tócsa, és benne az éjfekete tükröződés. A fékevesztett öntudat nem lehetett gátja a kiömlő szavaknak: olyan súlyos, kíméletlen vádakat okádott ki lelke, hogy érezte: *mindketten* most fognak végérvényesen összeomlani. Nem volt, már nem lehetett kímélet, csak a mocsok, a gyűlölet virágzott a széthulló életrom törmelékén. És ekkor még nem tudta, hogy az általa indított *kegyelemdöfés* visszahullik rá: ahogy dolgozott, ahogy tenyere bőrén kéreggé gyűrődött az indulat, ahogy átkozta az életét, egyszer füléhez emelte a hordozható telefont, és meghallotta benne azt a hangot, ami nyomban felhasította a szívét: Ő beszélt vele. Egy ideig hallgatta a monológot, amitől vacogás fogta el, és szemeiből ömleni kezdett a könny. Nem volt út: sem vissza, sem előre. Meztelenül állt, valós vagy vélt, erős vagy tákolt *deszkapalánkok* nélkül. A sok színjáték, a féltve őrzött *szégyen* skarlátbetűje most ott volt a csupasz bőrén, beleégve, levakarhatatlanul és elkendőzhetetlenül.

Az ég felé fordulva, szűkölve, fél-öntudatlanul csak ennyit tudott kiabálni: *„Istenem, miért hagytál el engem, miért?!"* És ez a kiáltás lemeztelenedett lelkét úgy szegezte a pillanathoz, mint Jézus Krisztust a katonák a keresztfához. Körbejáró tekintete azt a helyet kereste, ahová kötelet hurkolhatna, és véget vethetne nyomorult szívdobbanás-sorozatának, és ugyanakkor összeomolva vette tudomásul, hogy *még* meghalni sincs bátorsága.

A délután a zokogások és a néma, szobaablakon át-bámulások periodikájában múlt el. Tudta, hogy valamit még mondania kell a másiknak, mielőtt összecsomagolt holmijával elindul vissza. Tudta, de lehetetlen volt. Megint csak a könnyebb, a rengetegbe vezető utat választotta, amikor a hófehér levélpapírra rótta sorait. (Bár, ebből a pillanatból visszatekintve akkor *aligha* tehetett volna mást. Biztosan nem!) De azon a papíron már megmagyarázhatatlanul elkezdett újraépülni valami egészen bizonyos. Valami olyan, ami azóta újraformálta egész életét. A sorokat, minden emléke, minden öklendezése, minden dühe ellenére az *aggodalom*, a szerető ember aggodalma járta át. És ahogy írt, a zokogás csillapodott, és a könnyek már némán peregtek szeméből. Talán megsejtette, hogy múltját úgy rázhatja le csupán magáról, vagy még inkább úgy győzheti le, ha *szembenéz* vele a jelenben, és ostromot indít ellene.

Ideges nyugtalansággal csomagolta dolgait: kivasalt ingeit (a másik oldalról is túlmutató szeretet nyilvánvalóságát), élelmet, kacatokat. Az idő sürgette. Gyorsan, sietősen öltözött, a teleírt papírlapot az asztalra tette, tárcáját, kulcsát keresgélte, és amikor lenyomni készült az ajtókilincset, valami *megmagyarázhatatlan*, tiszta erő visszataszította: érezte, nem indulhat így el, van még egy feladata – szimbolikus vagy sem –, mely kötelessége. Elindult a hálószoba irányába, csendben lenyomta a kilincset, az ágy mellé lépett, és *megcsókolta* az ott fekvő, összegyűrt arcot, melyen álmában is égve izzottak a kisírt szemek.

Megtántorodott, és újra ömleni kezdett szeméből a könny. Ahogy kifelé botorkált a szobából, elemi erővel sújtott le rá egyetlen érzés: a *szeretet*. Rá kellett döbbennie, hogy olyan tiszta és esszenciális szeretet köti ehhez az emberhez, amely *minden* földi gyarlóságon és emberi hibán túlmutat, a sajátjain is. Amely a sárban is úgy ragyog, hogy belévakul, aki csak látja.

Van egy mondat, amit ez az ember adott neki örökül: *„Jegyezd meg, legyen bár csupán egy nádkunyhód, ha abban szeretet van, akkor mindened megvan."* Úgy visszhangzott benne ez a mondat, hogy meg kellett értenie, csak ő maga teheti rendbe a dolgokat, ha jobban is rettenti, mint bármi a világon. Csak ő tehet pontot a hibák végére, és az azutánira is, amit csak eztán követett el, s amit legalább annyira *megbánt*, mint azt a korábbit.

-vj-
j_vancsodi@yahoo.com
Fotó: Piski Zalán

Csakis a véletlent foghatjuk fel üzenetként. Ami szükségszerűen történik, ami várható, ami naponként ismétlődik, az néma. Csak a véletlen szól hozzánk. Úgy igyekszünk olvasni benne, mint cigányasszonyok az ábrában, amit a kávé üledéke képez a csésze fenekén.

Nem a szükségszerűség, hanem a véletlen van teli varázzsal. Ahhoz, hogy a szerelem felejthetetlen legyen, úgy kell röpködnie körülötte az első pillanattól a véletleneknek, mint a madaraknak assisi Szent Ferenc vállánál.

(Milan Kundera gondolatai)

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

Egyszer délután

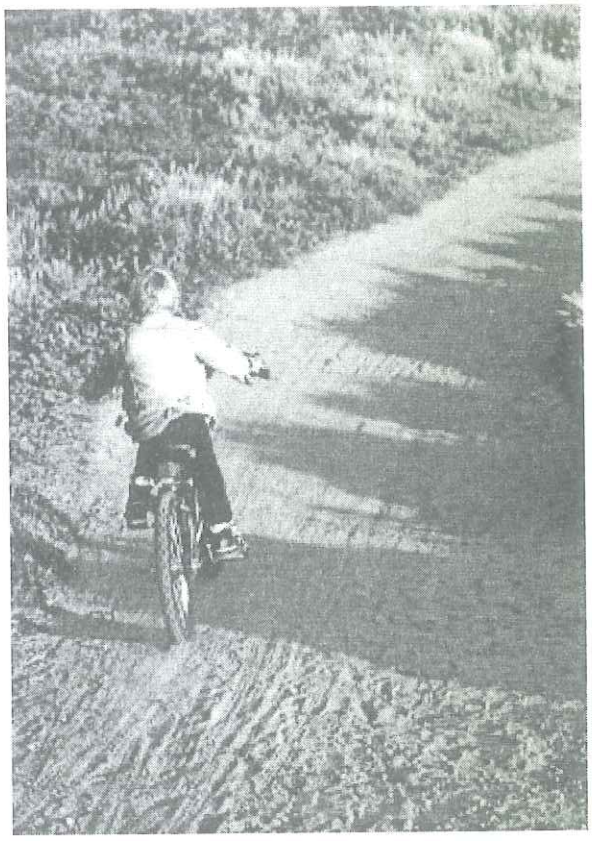

Az úton több száz méteres porfelhőn törik meg a fejünk fölött vakító alföldi nap égető sugara. A négy elszánt kölyök vadul teker végig a rozoga földúton az apró házak között, biciklink kereke ide-oda pattog a kövek kiszámíthatatlan erdejében. Az izzadság apró erei végigaraszolnak poros arcunk vonalán, de mi ezzel nem törődünk a sebesség keltette enyhe menetszél tüzében.

Végül lefékezzük bringáinkat, és mind a négyen összegyűlünk egy vadalmafa szerény árnyékában. Kétkerekűinket ledobáljuk a közeli árok oldalához, és fáradt mozdulatokat produkálva hajtjuk neki hátunkat ideiglenes fedezékünk törzsének. Négyen ülünk ott a messzeség csendjében, tekintetünk a négy égtáj kietlenségét fürkészi. A távolban egyikünk megpillant egy apró kiemelkedést a látóhatár vonalában. Egy másik fa.

Még heverészünk pár percet, amíg verítékünk felszikkad, és mindenki elrágja a szájába vett vékony fűszál végét. Majd újra nyeregbe pattanunk, és tovarobogunk a messzi sziget által kecsegtető hűsítő árnyék felé. Persze a porfelhőnket sem felejtjük itt, magunkkal húzzuk új úti célunk felé.

Mikor közelebb érünk, vesszük észre, hogy ez nem is akármilyen fa: egy gyönyörű szilvafa lógatta fonnyadozó leveleit az alatta elterülő, napfénytől kímélt, kiégett föld felé. Ez örömmel tölt el minket, hiszen a fárasztó rohanás közepette megéheztünk, így most pótolhatjuk az elvesztett erőnket.

Egy fél óra elteltével jókora szilvamag-halom magasodik pár lépésre a fától, mi pedig jóllakott képpel terülünk el az árny mélyében. Madarak pattannak ki a lombozat rejtekeiből, hogy aztán merész hullámokat vetve nézzenek szembe a fentről ránk tornyosuló kékség méltóságteljesen tovavonuló nyájával. A levegőben tovanyilalló énekesek altató szerzeményeitől eltekintve a csönd betölti a teret, és minket is odanyom a földhöz, a fáról lehullt gyümölcstenger közepébe.

De nekünk mindez nem elég, így rövid tanácskozás után újra megmarkoljuk a kormányokat, és minden nyugalmat megtörő csörgés és homokvihar közepette továbbszáguldunk újabb kiszemelt célunk felé.

Végül megérkezünk a falu azon utcájának végéhez, ahol a környék legmagasabb pontja állt nagy büszkén. Imre bácsi jó egy fejjel nőtt mindenki fölé, most valahonnan fentről tekintett le ránk, fáradt utazókra. Mi illendően köszönünk, de robogunk is tovább, hiszen dolgunk túlontúl sietős ahhoz, hogy időnket holmi érdektelen beszélgetésbe öljük. Imre bácsi pedig csak áll tovább, oldalát a kapu egyik felének támasztva, beszippantva pipájának lassan kígyózó füstpamacsait.

Nem sokkal az utolsó ház után elérünk végső célunk elé: egy apró dombhoz, ami a falu melletti földek szegélyét volt hivatott díszíteni. Magassága nem volt még ahhoz sem megfelelő, hogy valaki közülünk esetleg megbújjon mögötte, de nekünk ez volt, így használtuk is arra, amire való volt: felfutottunk a tetejére, és ott hasra vágva magunkat legurultunk a másik oldalán. Ebből állt ez az ötletesnek nem mondható játék, de mi akár órákig is elszórakoztunk vele.

Dani nem is kíméli magát, szinte a bicikliről vetődik a domb felé, és szaladtában kétszer is majdnem megbotlik a saját lábában, még a domb teteje előtt. Aztán valahogy felér és hirtelen eltűnik. Csak a féktelen visítozásból átváltó víg nevetésből tudjuk, hogy szerencsésen megérkezett a másik oldal aljához. Mi sem várunk tovább, követjük példáját, és szaporán gurulunk utána. Így el is telik a délután nagy része. Közben Isti kicsit elszomorodik, mert elfelejtette, hogy magával hozott néhány szilvát úgymond „útravalónak", és ezek a gyümölcsök a nagy gurulások közepette szépen sorban szétnyomódtak a zsebében. Nem volt egy gusztusos dolog ezek után belenyúlni a nadrágzsebébe, hogy csendben szitkozódva kipakolja onnan a megmaradt masszát.

De a nap még tartogat izgalmat, nem is akármilyet. Dani bejelenti, hogy ő most egy rendkívül különleges gurulást fog bemutatni. Mi persze kíváncsian felsorakozunk a domb mellett, hogy lássuk a produkciót. Dani komoly arccal lenéz a kiégett fűcsomókra, és összpontosít a mutatvány előtt, ahogy azt a cirkuszban látta múlt héten. Végül noszogatásunkra hajlandó nekiiramodni, és mikor felér a domb legmagasabb pontjára, egy bukfencet vetve kezdi meg merész tovagurulását egészen a másik oldal aljáig – ahol egy általunk eddig óvatosan kikerült csalános mereszti égnek élénkzölden virító leveleit. Dani pedig pont megtalálja a közepét, és bukfencestül, mindenestül belevágtat.

Ami azután felhangzik, bizony nem az eredetileg várt vidám nevetés – legalábbis az ő részéről. Szegény Dani még később is megemlegeti ezt a napot, amikor úgy visszük haza, mint egy háborús sebesültet. A néhány perc alatt megjelenő apró piros, viszkető pontok Danit képtelenné teszik bármilyen haladásra, így hárman cipeljük vissza a faluba, kétkerekűinket hősiesen hátrahagyva. Sebesültünk szemeiből dús vizű erekként tör elő a könnyzivatar, mely

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

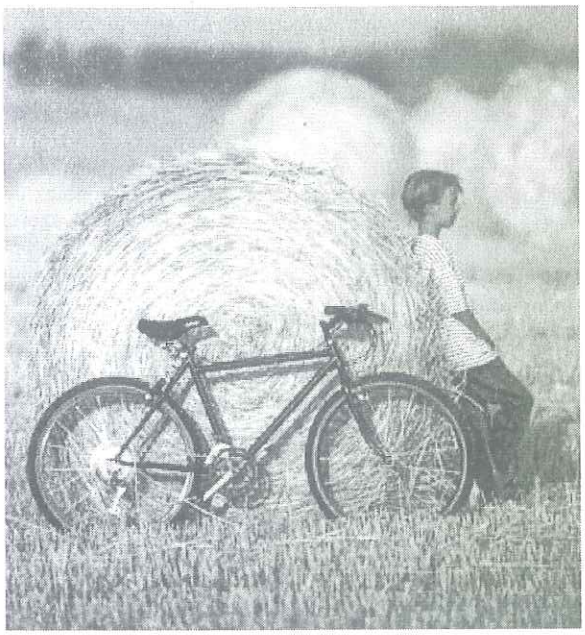

medret talál fájdalomtól eltorzult arcának árkaiban.
Úgy sietünk, ahogy bírunk, de a meleg bizony erősen hátráltat minket, igaz a nap már nem felülről, hanem kicsit már a hátunk mögül is tűz felénk. Iránytűként követjük hosszú árnyékunkat, mely végül elvezet a legelső házhoz: Imre bácsihoz. Az öreg jót nevet, mikor meglátja pórul járt társunkat, majd átveszi tőlünk, és beviszi a házba asszonyért kiáltva.
Ahogy a sírás hangjai elhalkulnak, mi egymásra nézünk, és egyetértve visszavonulunk a baleset helyszínére. Itt miden újra csendes és nyugodt, mintha semmi sem történt volna vagy fél órával ezelőtt. Mindhárman felpattanunk járgányunkra, és bosszúból többször egymás után áthajtunk a csalánrengetegen, közben persze vigyázva, hogy nehogy minket is sérülés érjen. Végül megelégszünk tettünkkel, és elindulunk hazafelé, én fél kézzel Dani biciklijét is tolva.
Visszafele találkozunk Imre bácsival, aki tudatja velünk, hogy barátunk már hazament, és minden rendben van. Erre mi megnyugszunk, és az út mellett még szedünk egy kevés szilvát, hogy elvigyük Daninak, mondván: ettől biztos gyorsabban meggyógyul.

-Latyak-
lzbarth@yahoo.com

Ristorante & Pizzeria
All' Elefante

"EREDETI OLASZ ÍZEK
A
BELVÁROS SZÍVÉBEN"

5000 Ft feletti kiszállításnál
15% kedvezmény
***
Diákigazolvánnyal 10% kedvezmény
helyszíni fogyasztás esetén
Rendelésfelvétel: 72/216-055, 72/532-189

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

KÖNYVAJÁNLÓ

A kötelező kötelezően rossz?

Jelen könyvajánlóm eltér a megszokott, hétköznapi értelemben vett könyvajánlótól. Nem egy konkrét írást ismeretetek meg Veletek, hanem egy érzést vagy ellenérzést. Ellenérzést a kötelező olvasmányokkal szemben.

Történt ugyanis a minap, hogy egy Ismerősömmel a könyvekről beszélgettünk. Arról, hogy mindketten szeretünk félrevonulni egy jó könyvvel, szeretünk olvasni. Soroltuk a regényeket, amiket olvastunk és a szívünkbe lopták magukat, amikor is az Ismerősöm megemlített egyet, amit Ő nem szeret. Jókai Aranyember. Értetlenül hallgattam és kérdeztem, hogy "De miért nem?". Mire a feletet: "Mert kötelező volt elolvasni". Jókai Mór Az aranyember c. regényéhez különös kapcsolat fűz. Gimnáziumi tanulmányaim során nekem is szerepelt a kötelezők listáján. Amikor irodalom órán ott tartottunk a tananyagban, megkerestem otthon a könyvespolcon, de - mivel vaskos kötetről van szó - azon melegében félre is tettem. És persze ott is hagytam, nem olvastam el. Aztán jött az irodalom óra. A tanárnő pedig feltett egy kérdést Timár Mihályról, és felszólított – Murphy törvénye szerint - engem. Én persze felelni nem tudtam, csak kivágni próbáltam magam a kínos szituációból, hogy "Tanárnő kérem, még nem tartok annál a résznél!" Ez megismétlődött a következő órán is, amikor egyértelműen kibújt a szög a zsákból, hogy én még sehol nem tartok a regényben. Következménye nem lett a dolognak, én jegyzeteltem órán mint a jógyerek, próbáltam a többiek elmondása alapján összeállítani a részekből az egészet, megfejteni az események hosszú sorát, az első oldaltól az utolsóig. De nem sikerült, A tankönyvben leírt szummázása a cselekménynek is kevésnek bizonyult ahhoz, hogy teljesen átlássam és magaménak tudjam a regényt. A dolgozat határideje pedig ijesztően közelgett. Így, mint a halálra ítélt, akinek szorul a hurok a nyaka körül, mégiscsak levettem a könyvespolcra visszatett alkotást, és egy hétvége alatt, éjt nappallá téve végigolvastam.

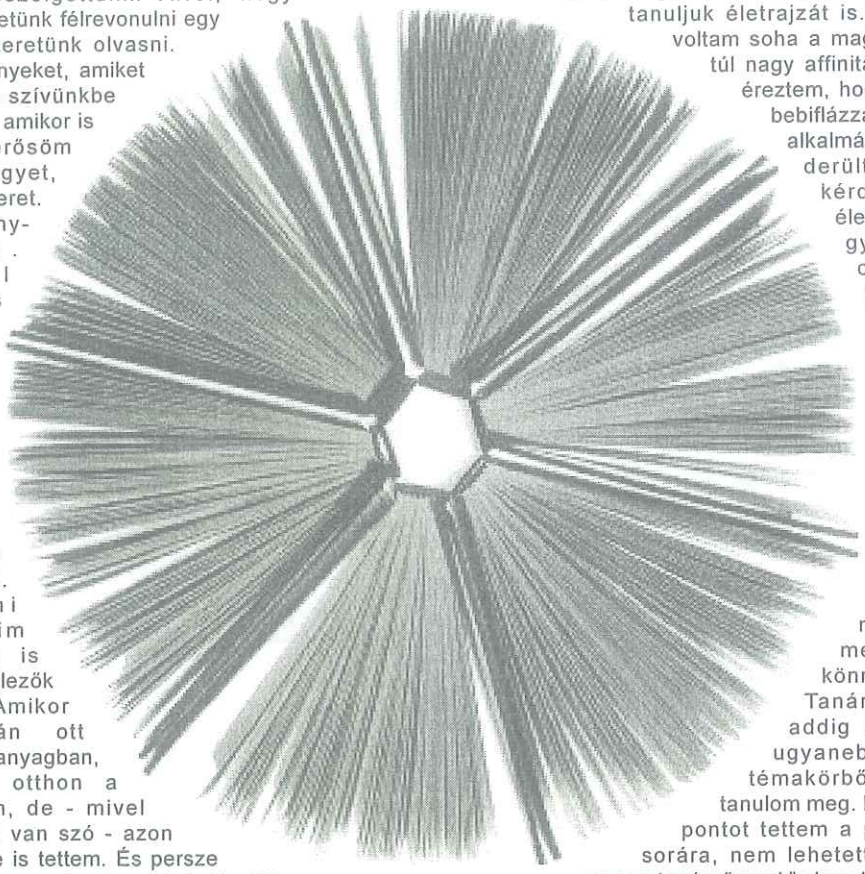

A dolgozatot megírtam maximális pontra, és azóta a kötelezők listájáról átavanzsált a mű a kedvencek listájára. Sajnos nem egy ilyen történettel "büszkélkedhetek". A következő általános iskolás éveimre datálható. Petőfit tanultuk. Mielőtt egy író vagy költő munkásságát elkezdtük volna megismerni, meg kellett ismerjük és tanuljuk életrajzát is. Hát, én nem voltam soha a magolás híve, így túl nagy affinitást ahhoz sem éreztem, hogy egy életutat bebiflázzak. Erre felelés alkalmával rögtön fény derült, mivel a kérdésre - Petőfi élete - szégyen és gyalázat, de én csak annyit tudtam mondani, hogy Petőfi Sándor 1823-ban született Kiskörösön, és 1849-ben halt meg. Persze egy naplóból kilógó egyes volt a "jutalmam", de nem úsztam meg ilyen könnyen a dolgot. Tanárnőm közölte, addig fog feleltetni ugyanebből a témakörből, míg nem tanulom meg. Következő órán pontot tettem a próbálkozások sorára, nem lehetett "hőn kedvelt magyartanárnőmnek" olyan kérdése, melyre ne tudtam volna a választ.

Azóta Petőfi az egyik legkedvesebb költőm.

Nem gondolom, hogy muszájból vált kedvencemmé a fent említett könyv és költő, de azt sem gondolom, hogy teljes elutasítással kellene fogadnunk mindazt, ami kötelező. Legyen szó egy irodalmi alkotásról, egy szakkönyvről, egy száraz és átláthatatlanul bonyolultnak tűnő anatómia tételről vagy csak az egyszerű, mindennapos, az illem által diktált szabályokról.

-Sipos Eszter-

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

FÜLHÖZ SZÓLÓ AJÁNLATOK

Thom Yorke

Mindig szkeptikus voltam, ha azt hallottam, hogy egy együttes egyik tagja szólóalbumot ad ki, mert sokszor nem tudja azt a színvonalat hozni, amit egyébként elvárnék tőle. Most azonban nagyon kellemes csalódás ért.
Aki nem ismerné: Thom Yorke az alternatív rockzene egyik emblematikus csapatának, a Radioheadnek az énekese.

Énekesünk 1968 októberében született a nagy-britanniai Oxfordshire-ben. Ahogy az sokszor lenni szokott már gyerekkorától a zenével foglalkozott, hétévesen már gitározott. Első száma "Mushroom Cloud" egy atomrobbanásról szólt. Az abingdoni fiúiskolában 10 évesen már saját együttesben zenélt. Itt ismerte meg Ed O'Brien-t, Phil Selway-t, Colin Greenwood-ot és Colin öccsét Jonny-t, akikkel együtt megalakult az On a Friday. Az egyetemi évei alatt képzőművészetet és angolt tanult, emellett Dj-ként tevékenykedett, és részmunkaidőben egy pszihiátriai klinikán is dolgozott. Miután mindannyian befejezték az egyetemet 1991-ben átnevezték magukat, és ezzel megjelent a zenei világban a híres neves Radiohead. Thom politikailag is eléggé aktívnak mondható. Részt vett a fair trade kampányokban, háborúellenes mozgalmakban, 1999-ben fellépett a Free Tibet koncerten. Különböző állatjóléti kampányokban is részt vett. Hossszú ideje vegetáriánus.
Hogy akkor végre a zenéről is szó essen kicsit...
2006. júliusban jelent meg The Ereaser című albuma. Ha a korábbi Radiohead korongokat ismeritek, akkor leginkább a „Kid A"-re jellemző hangzásvilágot hozza. Gitár, basszgitár, zongora, szintetizátor és a néhol már-már Aphex Twin-re emlékeztető elektronika, na meg persze a senkivel össze nem hasonlítható éneklési stílusa szinte teljesen beszippantja, magával rántja az embert. Nagyon kellemes zene, nem feltétlenül mondanám melankolikusnak, inkább elgondolkodtató különösen a dalszövegek, néhol kényes politikai témákat feszeget, mint pl. Dr. David Kelly 3 évvel ezelőtti halála "Harrowdown Hill". Ami teljesen meglepett, hogy életemben talán ez volt az első olyan album, amin mindegyik szám egyaránt tetszett. Szóval csak azt tudom mondani, hogy ez az a lemez, amit mindenkinek kell egyszer hallania életében.

www.theeraser.net
http://www.myspace.com/yorkenator

-Sanya-

TÍZ SZENTENCIA

Aforizmák a szerelemről, a szeretetről:

1. Boldoggá az tehet, aki boldogtalanná is.
2. Van, akit azért gyűlölsz, mert szeretni is tudnád.
3. A biztos megöl, de túléled. A kétely éltet, de belehalsz.
4. Az igazit elhagyjuk a többiért. A többit az igazi miatt.
5. A szép rögtön kell. Az igazra alszunk egyet.
6. A legfájóbb kín örömet színlelni.
7. Sebzett szív csak sebezhet.
8. Eszünk vádolható. A szív törvény feletti.
9. A változatosság gyönyörködtet. És gyönyörtelenít.
10. Ha Elég volt!, a férfi nősül. A nő válik.

10+1. A hűségben vágy emészt. Ha csalsz, az erkölcs.

-Heidy-

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

MÚVI KRITIX

Silent Hill
A halott város
(2006)

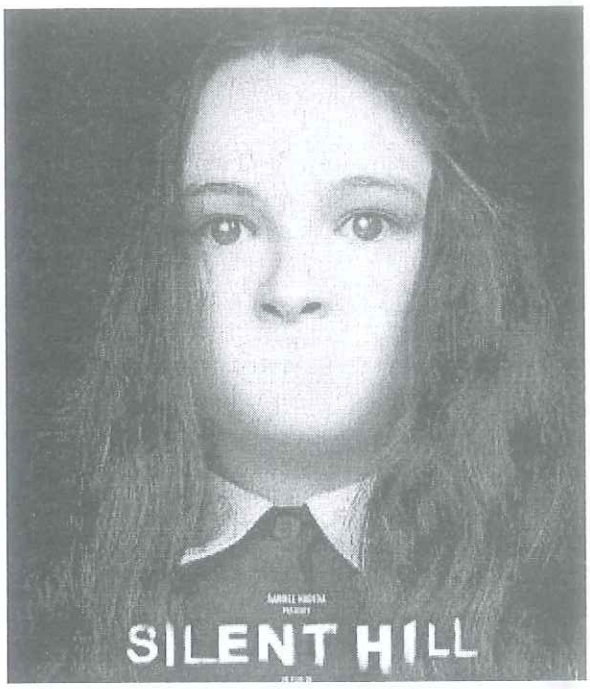

A film díszletének kidolgozását igen részletes, alighanem művészi munka kísérte, ezt illik elsőként említeni. Azért is, mert horrorfilmet (akárcsak science fiction-t) „gyártani" nem különösebben nehéz. De ha hiányzik az ötlet eredetisége, semmi nézhető nem marad benne. Tulajdonképpen Silent Hill rémséges teremtményei azok, amelyeket gondos koreográfia segítségével megelevenedni látunk a vásznon, mint olyan lényeket, melyek - bár magukban hordoznak valami emberit - külsejük csak emlékeztet az állandóan izzó szénbányája miatt bezárt különleges szellemváros egykori lakóira.
A halott várost hatalmába kerítette a Sötétség, melynek leple alatt menekül az inkább idegesítő és bosszantó, ám ritkán ártalmas lényektől Rose Da Silva (*Radha Mitchell*). Ahogy azt bizonyára az olvasó is sejti, nem a tartalom, hanem a látvány az, ami miatt egyáltalán megemlítem a filmet. Ugyanakkor az is tény, hogy a film teljes megértéséhez nem mindig elég csak a látványos részekre figyelni, de ezek nélkül a Sharon álmában felbukkanó, tűzvészben elpusztult város aligha élhetné önálló életét. Nem árulok el újdonságot azzal sem, hogy a történet kulcsát a város múltjában rejtették el. A bosszúvágy, az együgyűség és az emberi kegyetlenség tartja már csak életben.
Egyáltalán nem vehető észre, hogy ennek a mozifilmnek az ötlete is, mint sok másiké, egy videojátékból származik. Talán a legérdekesebb része az, amikor egyszerre két, párhuzamos világban, de ugyanazon a színtéren látjuk a szereplőket, és az, ahogy a falak egyik pillanatról a másikra egy új, barátságtalanabb világba viszik az alvajáró, lányát követő anyát. Ugyanakkor persze nyomasztóan hat az is, hogy mennyire egyedül kell megküzdenie Rose-nak ezekkel a démonokkal. Cybil (*Laurie Holden*) az, aki útjának egy szakaszán végigkísérheti, és akivel együtt sosem talál menedéket a város fogságából.

Ami ebben a „játékban" a múltat és a jelent, az élőt és a holtat egybeköti, az maga Dahlia, akinek a lányára Sharon kísértetiesen hasonlít, nem véletlenül. *Deborah Kara Unger* számára kihívás volt ez a szerep, legalábbis saját bevallása szerint. Annyi bizonyos, hogy a színésznőt nem az egyébként szép külseje miatt kérték fel a szerepre.
A történet többi szereplője (sajnos vagy szerencsére, ezt nehéz eldönteni) alighanem elszürkül, és vajmi kevés befolyásuk a történetben cseppet sem zavaró már. Tulajdonképpen azt is sugallja, hogy itt az anyák azok, akik magukban hordozzák lányuk sorsát, és akiknek minden körülmények között megbocsátás jár.

-hoarpi-

Fazon sétál a Central Parkban, amikor is észreveszi, hogy egy pitbull rátámad egy kissrácra. Odarohan, megragadja a nyakörvet és addig szorítja, míg a kutya megfullad.
Mindenki ünnepli a fazont, köré özönlenek az újságírók.
- Akkor holnap lehozzuk a hírt azzal a címmel, hogy "A hős New York-i megmentette egy kisfiú életét".
- Az igazat megvallva nem vagyok New York-i.
- Akkor "Amerikai hős megmentette egy kisfiú életét a kutyatámadásban"
- Nem is vagyok amerikai.
- Akkor hova valósi?
- Pakisztáni vagyok.
Másnap az újságok címlapján:
"Iszlám fundamentalisták szerencsétlen kutyákat kínoznak a Central Parkban - Az FBI keresi az Al-Kaida szálat."

Egy angol, egy francia és egy magyar nyugdíjas arról beszélgetnek, hogyan telnek a napjaik:
Angol nyugdíjas:
- Én reggel, miután felkeltem, fogok egy üveg whiskyt, elviszem a pubba, és ott töltöm az egész napom.
Francia nyugdíjas:
- Én reggel, miután felkeltem, fogok egy üveg konyakot, elviszem a barátnőmhöz, és ott töltöm az egész napom.
Magyar nyugdíjas:
- Én reggel, miután felkeltem, fogok egy üres üveget, belepisilek, elviszem a körzeti rendelőbe, és ott töltöm az egész napom!

- Hogy hívják a kéthete halott kisfiút?
- Büdös kölök!

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

VILÁGPOLGÁR

Miért éppen Prága?

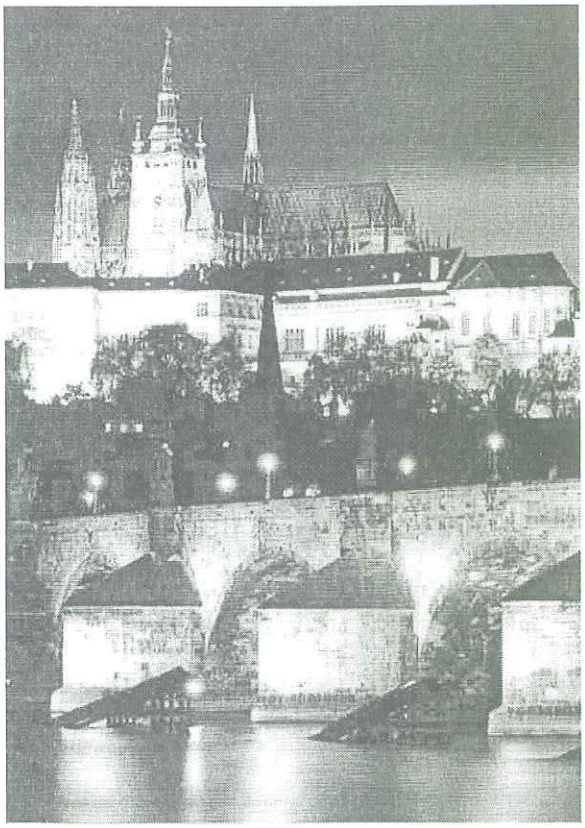

Idáig rengeteg egzotikus helyről írtunk, például Ciprusról, Brazíliáról, ezért én most egy olyan városba hívlak, ahol lehet, hogy már Te is jártál, viszont minden évszakban ezerarcú, nincsen messze, autóval vagy vonattal is remekül megközelíthető, és mindig hálás, ha visszatérsz. Prága, az én szívem csücske, Csehország nyugati részében található. A száztornyú város alapítását legendák hada övezi: egyik szerint egy fejedelem váltotta valóra asszonya álmát a város alapításával. Mindenesetre írásos emlékek már a 9. századtól fellelhetők róla; és kulturális, gasztronómiai kincseit azóta is halmozza kiapadhatatlan tárházába. Sokan hasonlítják kicsiny hazánk fővárosához, és bár tényleg sok párhuzam vonható, engem Prágában jobban megcsap a történelem szele, és Kundera még felejthetetlenebb. Az arany városnak négy középkori negyede is van: a Hradzsin (a Várnegyed), a Kisoldal, az Óváros és az Újváros. Nem érdemes elkapkodni az ismerkedést, Prágának egyénisége van, mint egy nőnek, hagyni kell, hogy lassan mutassa meg szépségeit és hibáit, akár egy hetet is megéri eltölteni. A város jelképévé vált Prágai Várat, a Hradzsinban álló Szt. Vitus-székesegyházat és teret barokk és klasszicista műemlék-épületegyüttesek hada veszi körül, amiknek akár csak a homlokzatát is érdemes fényképezni. Ugyanitt találjuk a néhai kézműves negyedet, a Loretói- templomot és a Sztrahovi kolostorban berendezett Cseh Irodalmi Múzeumot. A Hradzsin tér a Várba vezető úton szélesedik ki, ami valaha hozzátartozott a koronázási menthez, így kis fantáziával magunk is királynak érezhetjük magunkat, amikor rátekintünk panorámára. A teret az 1541-es tűzvész után újjáépítették, és a nem régen restaurált Érseki Palota rokokó homlokzata, gyönyörű enteriőrje és különleges története szintén megéri a fáradtságot, hiszen évente csak egyszer látható: nagycsütörtökön.

Maga a vár Európa legnagyobb vára volt a 8.-18. században. Ha kitartóan körbejárjuk, ízelítőt kaphatunk Csehország történelméből egészen a 9. századtól napjainkig. Itt is megtalálhatók rezzenéstelenül álló díszőrség tagjai, és a bejáratot két hatalmas kőóriás védi az illetéktelen betolakodóktól. A legnagyobb templom, a Szt. Vitus-székesegyház gótikus elemeivel, és a legrégebbi román kori Szt. György-bazilika szintén „megér egy misét".

A Vár alatti részen van a Kisoldal, aminek fő látványossága természetesen a Károly-híd, melynek építését az 1400-as években fejezték be, és azóta is szinte változtatás nélkül áll a békésen hömpölygő Moldva felett. A kupolás Szt. Miklós-templom választja két részre a kisoldali teret, ami a több mint 1500 négyzetméteres mennyezetfreskójával, az egyik legjelentősebb a kontinensen.

Az Újváros - kereskedelmi és közigazgatási központ - lelke a Vencel-tér. Nevével ellentétben ezt a részt a középkorban tervezték, de annyira megfelel a mai funkciónak is, hogy a modern épületekkel, szállodákkal, gyorséttermi neonfényekkel is jól összefér.

Az Óvárosban mozdulni sem lehet a látványosságoktól, műemlékektől, hely hiányában talán csak a Városháza középkori csillagászati óraművet emelném ki, melyen óráként megjelenik a halál...

Ha meguntuk a nézelődést elkezdhetjük az „egy kocsma, egy látványosság" túrát, hiszen mindenki tudja, hogy a cseh sör az egyik legjobb a világon, amivel érdemes leöblíteni a prágai sonkát, knédlit és párolt káposztát, szilvás gombócot. Az éttermek egyáltalán nem drágák, viszont annál barátságosabb a kiszolgálás és a hangulat. A szálláshelyek ára természetesen attól függ, hogy mennyire van közel a központhoz, de ez senkit se riasszon, el, hiszen remek metróközlekedése van a városnak, ami meglepően tiszta és olcsó a hazai viszonyokhoz képest. Az éjszakai élet is rendkívül pezsgő, évente többször is rendeznek különböző jellegű kulturális fesztiválokat.

Ha esetleg mégis megunná az utazó a nyüzsgő várost: irány Karlovy Vary, Karlstejn, vagy barangoljuk be az Alacsony-Tátrát. Remélem sikerült kedvet csinálnom a kedvenc városomhoz és legközelebb „na shledanou" - azaz: Viszont látásra - Prágában.

-Mesi-

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

GASTRO OLDAL

Diós csirkemell

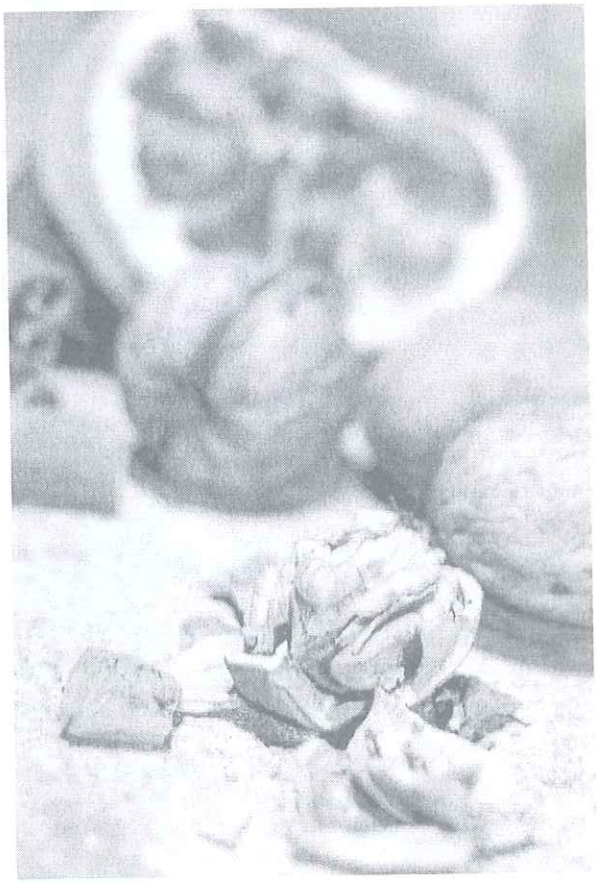

Egyik kedvenc ételem receptjét tárom most a kedves Olvasó elé (meg a kedvetlen elé is) – tekintettel a közeledő Karácsonyra. A fent említett, döbbenetesen finom, főleg téli, ünnepi napokra ajánlott fogást különösebb konyhai jártasság nélkül sem nehéz elkészíteni. Esztétikailag is kielégítő, némi kreativitással pedig képzőművészeti remekművet hozhatunk létre. Az alapanyagok is könnyűszerrel beszerezhetők, és nem igényel sok időt létrehozása.

Meglephetjük vele családunkat, barátainkat, vizsgáztatóinkat, ismerőseinket (az ismeretleneket is, sőt...), örömet szerezhetünk vele mindenkinek, akinek ízlik. Helyesen elkészítve erre roppant nagy esélyünk van. Az együtt sütögetés, aztán eszegetés ezenkívül jó közösségi tevékenység lehet. Ha valóban meglepetésnek szánjuk – és emiatt fontos, hogy minden jól menjen – mindenképp célszerű segítségül hívni egy rutinos személyt (pl. nagymama), aki az esetlegesen felmerülő problémákban segíteni tud.

A diós csirkemell alapanyagai: négy kisebb méretű csirkemell, 100 000 mg darált dió és ugyanekkora tömegű füstölt sajt, 300 ml friss tejszín, egy gerezd (lehetőleg nem kínai) fokhagyma, egy evőkanál ketchup (ez kb. 15 000 mg), néhány szál petrezselyem zöldje, némi cukor, só és bors (ezeket intuíció szerint, érzésre), meg persze a kihagyhatatlan lelkesedés.

A diós csirkemell megalkotásához ajánlott eszközök: tűzálló üvegtál, kés, fokhagymazúzó, sajtreszelő, műanyag edény, kanál, valamint a kezeink.

Ha minden hozzávaló megvan, fogjunk hozzá. Elsőként brutálisan szétzúzzuk szegény fokhagymát, a sajtot lereszeljük, a petrezselyem zöldjét pedig apróra vágjuk. Nagyon, nagyon apróra. Fogjuk az (csirke!!!)mellyeket, megsózzuk őket és (lehetőleg kés segítségével, kettészelésük által) 8 kis mellet kreálunk belőlük. Kicsit gyönyörködünk művünkben, majd a ketchupot, a kezelt fokhagymát, petrezselyem zöldjét, a diót, a sót, a borsot és a cukrot a tejszínbe dobjuk, és kanállal homogenizáljuk a „katyvaszt". Igény szerint ebben is gyönyörködjünk, örüljünk egyet magunknak, hogy újult erővel vessük bele magunkat a továbbiakba. A tál, amiben a sütést végrehajtjuk, akkora legyen, hogy a mellek kényelmesen beleférjenek, és még maradjon némi hely. A husikat egyenként jól megkenjük a szósszal, és a tálba helyezvén összetapasztgatjuk őket, lapjával egymás mellé, a maradék „katyvaszt" pedig rájuk öntjük. Ezután elhelyezzük a majdnem kész finomságot a sütőben, és 180-200 fokon 1800 másodpercig sütjük, valahogy ellenőrizzük, hogy jó-e, és ha igen, rárétegezzük a sajtot, és visszatesszük (a sütőbe), amíg rápirul. Ha még nem sült meg rendesen, egy kicsit utósütjük, és aztán sajtoljuk. Aztán kész, már csak meg kell enni.

Amennyiben mindent a leírtak szerint tettünk – vagy ügyesen tettünk valamit másképp –, mellünket büszkeség dagasztja, a finom illat intenzív nyáltermelést indukál a szánkban, és úgysem bírjuk ki, hogy ne kóstoljuk meg, ezért muszáj mintát venni belőle. Meg még egy kicsit. Meg egy utolsót. Meg egy utolsó utánit stb. Csak el ne túlozzuk, nem egészséges egyedül megenni egy egész tállal!

Végül, ami maradt, tálaljuk, és annyit mondunk: jó étvágyat!

-Odoaker-
kratatau@freemail.hu
Fotó: Piski Zalán

- A fene egye meg - mérgelődik a férj a fürdőszobai tükör előtt. - Mi történt már megint a borotvámmal? Egyáltalán nem viszi a szakállamat.
- Az kizárt - ellenkezik az asszony. - Csak nem azt akarod mondani, hogy a szakállad erősebb, mint az új linóleumpadló?

Suliban következőt feladatot adja a tanárnő:
- Gyerekek, mondjatok öt északi-sarki állatot!
Pistike majdnem kiesik a padból, úgy jelentkezik.
- Na, Pistike?
- Egy fókán marakodik négy jegesmedve.

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

Vegának áll a világ?!

Rántott hús vagy töltött káposzta? Göngyölt sonka vagy cupákos csülökpörkölt? Mind kiváló választás lehet, ám egy vérbeli „vega" számára igazi rémálom... Mi is az a vegetarianizmus? Egyre többet emlegetjük manapság, egyre többen követik, bár sokan azt sem tudják mit is jelent valójában.

A vegetarianizmus nem csak egy, a hagyományostól eltérő táplálkozási forma, de életmód is, mely igen elterjedt manapság a fiatalok körében. Divatos táplálkozási formáról lenne szó tehát, mely nem más, mint túlfejlett társadalmunk 21. századi „dilije"? A tévhitekkel ellentétben a vegetariánus életmódnak rengeteg előnye van.

Ez az étrend csökkenti egyes krónikus, nem fertőző megbetegedések gyakoriságát (ilyenek például: magas vérnyomás, szív- és érrendszeri betegségek, epekő, vesekő, cukorbetegség, vastagbélrák, emlőrák, tüdőrák). De előnyei közt említhetjük a teljesség igénye nélkül az alacsonyabb energiabevitelt, az értékesebb zsírsavösszetételt, magasabb rost- és vitaminbevitelt is.

A vegetáriánus étrendnek viszont sok hátulütője is ismert. Veszélye többek közt az alacsony fehérjefogyasztásban rejlik. Ennek következtében vérszegénység, gyengeség, étvágytalanság és testsúlyvesztés jelentkezik. Minél nagyobb viszont az étrend hüvelyesekből, főleg szójából összeállított részaránya, annál kisebb a fehérjehiány veszélye (ám fokozottan kell figyelni a megfelelő mennyiség és arány bevitelére!). A fehérjehiány gyermekkorban, terhesség alatt és a szoptatás időszakában a legveszélyesebb, amikor a szervezetnek a leginkább szüksége lenne a kiegyensúlyozott étrendre. Igen gyakran vashiányos állapot következhet be annak ellenére, hogy a növényi eredetű élelmiszerek vastartalma körülbelül megegyezik az állati eredetűével, ám felszívódásuk gátolt.

Gyakori ezen kívül a B12-vitamin-hiány és ennek következtében a vérszegénység, kalcium- és D-vitaminhiány, illetve ételallergia kialakulása is. Ezek mellett a növényekben található káros anyagoknak (pl.: a nitrát a műtrágyázás vagy az ólom az út menti szennyezettség miatt) ugyancsak egészségkárosító hatásuk van.

A vegetarianizmusnak egyébként több fajtája ismert:

- Tradícionális vegetariánus, aki állati eredetű terméket (húst, tejet, tojást) egyáltalán nem fogyaszt
- Ovovegetariánus, aki tojást fogyaszt
- Laktovegetariánus, aki tejet fogyaszt
- Ovo-lakto vegetariánus, tojást és tejet is fogyaszt
- Szemivegetariánus, aki halat vagy csirkehúst néha fogyaszt

Elterjedt még az A-típusos, nyerskosztos (hőkezelő műveletek nélküli), makrobiotikus (jin és jang segítségével rendszerezi az élelmiszereket), gyümölcsevő, natúr konyha, reform étrendű és végül a „semmit meg nem evő"... Na jó, ez utóbbi természetesen nem létezik, bár ha jobban belegondolok...

Ellentmondások egész sora tartozik ehhez a témához, szakvélemények százai támasztják alá, hogy ez a jövő, gyógyír a népbetegségekre, ám fontos szem előtt tartanunk, hogy ugyanilyen eredményre vezethet a „helyes-vegyes" táplálkozás is. A tudomány nem foglalt még egységes állást egyik oldalon sem. Mindenesetre elgondolkodtató, milyen ütemben terjed ez a „táplálkozási felfogás". Ha mindezek mellett megemlítjük a vegetarianizmus fő filozófiai, morális ékkövét, miszerint ezzel állatok életét mentjük meg, akkor még inkább úgy tűnhet, hogy ez a helyes út.

Ahogy Albert Einstein fogalmazott:

„Semmi sem olyan üdvös az emberek egészsége szempontjából, és biztosít nagyobb esélyt a Földünkön lévő élet túlélése érdekében, mint a vegetáriánussá való fejlődés."

Persze ez a cél elég elérhetetlennek tűnik, és nem is biztos, hogy szükségszerű. Szinte minden vallásban és kultúrában szerepelnek az étlapon állati eredetű ételek; erős, egészséges emberek pedig „mindkét oldalon" vannak. A döntést tehát a kedves Olvasó-Fogyasztóra bízom.

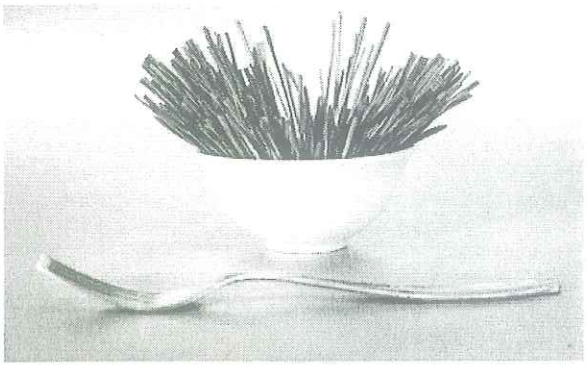

Egy kis ráadás...

Nemsoká itt a Karácsony, beindul a „bejgli-szezon", hogyan lehetne ilyen finomságot készíteni tej és tojás nélkül? Mi sem egyszerűbb:

Tészta:

1 kg teljes kiőrlésű liszt
1 teáskanál szódabikarbóna
40 dkg méz
2 dl olaj
búzadara vagy búzacsíra (a tészta behintéséhez)

Töltelék:

70 dkg mák vagy dió
10 alma
6-8 biocitrom héja vagy 15-20 csepp citromolaj (csak gyógyszertári tisztaságú!)
30 dkg áztatott mazsola
40 dkg méz

Keverjük össze a tésztához valókat, és adagoljunk hozzá vizet, amíg gyúrható állagú nem lesz! Osszuk négy vagy hat részre (attól függően, hogy vékony vagy vastag bejglit szeretnénk), majd pihentessük háromnegyed órán át. Reszeljük le az almát, daráljuk le a diót vagy a mákot, és ezeket keverjük össze a töltelék többi összetevőjével. A töltelék állagát az alma és a méz mennyiségével lehet szabályozni. Nyújtsuk ki a tésztát, szórjuk meg búzadarával vagy búzacsírával, hogy beszívja a nedvességet, és tegyük rá a tölteléket. Tekerjük be a bejgliket, majd tegyük előmelegített sütőbe, és lassú tűzön addig süssük, míg aranybarnák nem lesznek (kb. 30-40 perc).

forrás: HarmoNet – Nagyi konyhája

-Heidy-

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

Hanyas...?

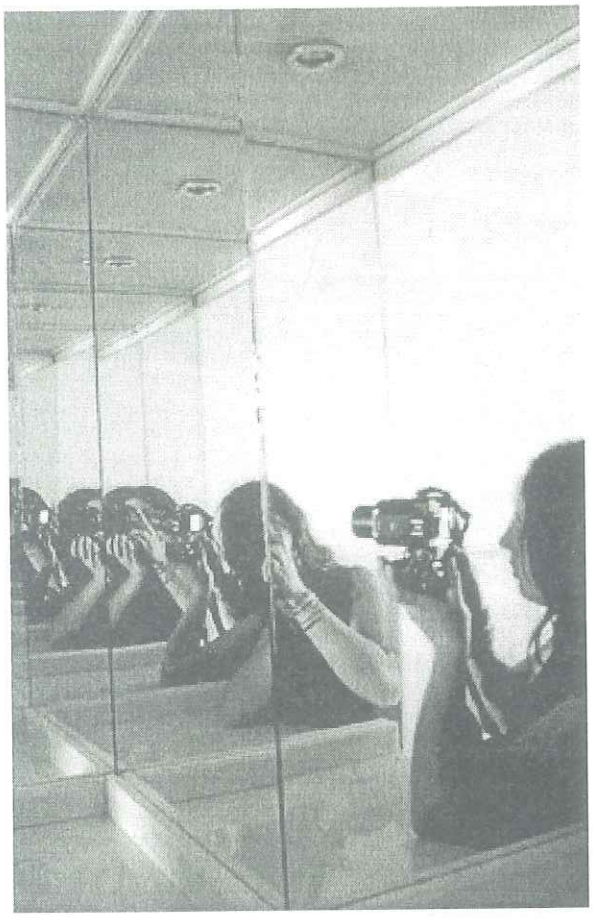

– A tiéd hanyas?
– Tizenkettes.
– Hú, akkor te nagyon jó vagy! Az már valami! Az enyém csak ötös, és ez meg is látszik.
– Hidd el, hogy nem ez a lényeg. Sokkal fontosabb, hogy a szíved vezéreljen, és magadat add mindig.
– Nem is tudom, könnyen beszélsz. Egy tizenkettessel én sem szégyenkeznék, biztos jobb lennék.
– A művészetben sosem az eszköz volt a fontos, hanem az egyéniség, és a lelken átszűrt mondanivaló. A fotózás is ilyen. Le kell vetkőznöd meztelenre, és aztán lépésről lépésre felöltöznöd évek kemény munkája alatt a saját magad által szőtt ruhadarabokba, amelyek megmutatják majd, ki is vagy valójában. Ne szégyellj sose tanulni, mert a tanulás sokkal inkább erény, mint kiszolgáltatottság a tanító felé.

Nagy divatja van most a fotózásnak, mintha újra rátalálnának az emberek e műfajra, de miért is ne tennék, hiszen egy remek, és anyagiaktól egyre inkább elhatárolódó időtöltés lett a digitális technika térhódítása óta. Azt is mondhatnánk, hogy felfedezőútra indul ismét az emberiség az alkotás és az önmegvalósítás felé, és jó is ez így, mert már kezdett elhalványulni a kreatív látásmód, a szép iránti érzék és az igény a vizuális gondolatok leképezésére, de most forradalmi erővel tör fel a szunnyadó zsenialitás, a sok tehetség bontogatja szárnyait a fantázia egén.

Az édesapám fotóművész volt. Mérnöki szemével mindig ki tudta emelni az egész azon értékes részletét, mely láttatni engedi a dolog valós tartalma mögött rejlő mondanivalót, mellyel magot ültetett a nézők fejébe, és ha remélt célját elérte, hasonló fácska cseperedett az alkotó és a szemlélő fejében. Persze sosem volt egyszerű dolga, mert abban a korban az emberek még elzárkóztak a vélemény-nyilvánítástól, a szabadon gondolkozó kicsiny csoportoktól, akik ki akarták nyitni a tömegek szemét. Nem nézte jó szemmel a hatalom a sablonoktól lázadni akaró fiatalokat, és a cenzúra kegyeibe is nehezen kerülhetett be az, aki nem a hatalmi ízlést követte, és ezt adta a nép szájába. Aki élhető világra vágyott, annak vagy hétköznapi szakma után kellett néznie, vagy lesarkítva kellett közölnie a munkáit, igencsak szűkösre fogva a nadrágszíjat.

Kicsi koromban sokat hallgattam tanmeséket anyától elalvás előtt, apától pedig életszagú meséket a varázslatos záridőről, a bűvész-objektívekről és a különös helyekre kalauzoló színszűrőkről. Olykor elbújtunk az emeleti kis laborban, és ezüstös falú, régi üvegekbe titkos recept alapján bájitalt kevertünk az apró hengerben lapuló filmtekercseknek, mintegy fürdőként, mely után előcsalogattuk a valós meséket. Először mindig nagyítottunk egy felérhetetlen géppel, és kitakartuk kezünkkel a fény elől a világosnak szánt helyeket, majd fixáltunk furcsa illatú oldatokkal, és végül szárítottuk a családi album illusztrációit, az életünk mozaikjait, melyek segítségével a nagyi is megtudhatta, miként cseperednek az unokák, és milyen kalandokban volt részünk, míg tündérországban jártunk.

Jó volt fő-segítőként tanácsokkal ellátni a szakembert, és látni életre kelni a fehér lapokat, figyelni, amint körvonalazódik a múlt, fontosnak érezni magam a munkában, mely vörös lámpánál, zárt ajtó mögött folyt, aztán lerohanni anyához a varázslattal.

Ma már egész másképp elevenednek meg a színek és formák a fotós kezében. Még papír sincs sokszor, amit a kezében tart a kíváncsiskodó, csak a megapixelek és kijelzők bonyolult rendszere, a manipuláció végtelen tárháza, a megszámlálhatatlan fájl és a követhetetlen megújulás a technika terén. A művészet ott kopogtat az előszoba ajtaján, csak az nem mindegy még mindig, hogy az agy-kéz, vagy a szív-kéz távolság jelenik meg a képeken. Az sem válhat őszinte világ-letükrözővé, akiben nincs színtiszta alázat a lélegzetvételnyi élet szétszórt kincsei és teremtője iránt. Ez az, ami látszik minden, a végtelenségbe zárt pillanaton, ez az, ami könnyekre fakasztja olykor a szemlélőt, és ez az, ami lélekkel és értelemmel tölti be azt a néhány négyzetcentimétert, amit fényképnek nevezünk.

Az ember egy olyan lény, aki születésekor elkezd írni és képekkel illusztrálni egy akkor még befejezetlen könyvet, és visszalapoz folyton az idő előrehaladtával az emlékeibe. Néhány oldal elázik, néhányat darabokra tépünk, néhány elhomályosul, néhányon folyton kacagunk és néhányat

csodának gondolunk. A képeik bennünk élnek, a személyiségünk pillérei, és hű társként virrasztanak velünk az utolsó percekig. A fotók nem felejtenek, rólunk mesélnek kérdések nélkül, másoknak is. Ott lapulnak a pénztárcák rejtekén, az éjjeliszekrény felső fiókjaiban, a dolgozószobák asztalán és a faliújságokon. Megállítják a hömpölygő időfolyamot, kiemelik a mese egy törékeny szilánkját.
Csodás dolog a természet hálószobájába belesni, és a géppel megörökíteni a létezés születését, apró, tipegő lépteit és lomha halálát, és közelebb hozni a dolgok lélekvándorlását a reszkető értelemhez. Szürreálisan szép lehet az ijesztőből, és groteszk förtelem a fantasztikusból. Mintha minden állandó lenne: évszakok, évek és határok nélkül. A jó fotós leleplezi ezt a félelem nélküli egységet, a gyönyört minden alapjaként ábrázolja, még akkor is, ha megdöbbentő dokumentációk is kerülnek ki a kezükből.
Sok remek téma van, melyeket mindenki felfedezhet magának a technika tanulása közben: a naplemente, a gravitáció alatt meghajló vízcsepp, a ködbe vesző táj, a harmattól súlyos pókháló, a mindig bájos és fotogén állatok, szédítő sportesemények, családi és baráti összejövetelek

és még rengeteg. Azt hiszem csak egyetlen megismételhetetlen akad mind közül: az emberi arc, mert egyediségével és mindig formálódó vonásaival nyíltan közvetíti az érzelmeket, és szemei által az egész világot tükrözi.

-Alphy-
Fotó: Piski Zalán

SEGÍTS!

S.O.S.

Prológus:

Bizonyára sokan ismeritek Pécsett, a Ferencesek utcájában lévő, Bagolyfészek nevű antikváriumot. A minap, az utcán sétálva szembetalálkoztam a könyvesbolt lelkét jelentő, magas szemüveges fiatalemberrel, aki egy jelenség Pécsett: Vacak nevű, golden retriver kutyájával és drapp színű halásznadrágjával, amit évszaktól és időjárástól függetlenül, egyenruhaként visel. Szóval ez ő, a könyvárusok hercege, aki inkább éhezik, ha kell, de felvásárol minden értékes könyvet, hogy aztán Neked – kedves Olvasó – kuriózumokat adhasson kezedbe. A helyzet a következő: hercegünk olyan szegény, hogy nem tudja kifizetni a bolt villanyszámláját, ha nem történik valami, bezárják a Bagolyfészket, és akkor, jaj nekünk, kedves Barátaim, mert nem sok olyan könyvárus van ám, akinek mondasz egy írót, ő meg felsorol még három hasonlót...
Úgy döntöttünk, hogy gyűjtést rendezünk a herceg és boltjának megmentésére. Az Oktatási Centrumban, Sanyinál, a rendszergazdánál elhelyezünk egy perselyt, ahol Te, jó érzésű Olvasó, mecénássá lehetsz, és hozzájárulhatsz az irodalom életben tartásához! Ha a perselyes alternatíva nem tetszik, akkor menjetek, és vásároljatok könyvet a Bagolyfészekben, ez is nagy segítség. Mindegy hogyan, csak kérlek Benneteket, fogjunk össze!

-csj-

Epilógus:

Kedves Olvasó! Engedd meg, hogy magam is csatlakozzam az előttem szólóhoz: A képlet egyszerű: vagy összefogunk, vagy pedig elvész valami autentikus, megismételhetetlen Pécs térképéről. A szituáció nem olyan bonyolult: a XXI. század embere nem nagyon vagy csak alig-alig olvas; nem szólva a kivételekről. Ha valaki nemet mond a gyűjtésre, lehetőséget kap, hogy a vásárlás által segítse a nemes ügyet, és adjon egy esélyt magának, egy remek könyv, esetleg könyvritkaság elolvasására, beépítve ezt a kivételes szertartást mindennapjaiba, illetve lehetőséget kap arra, hogy barátainak kivételes, esetleg utánnyomásra esélytelen példányokkal örömet szerezzen, bármilyen alkalomból.
De! Invitálok mindenkit a gyűjtésre, legyen az néhány száz forint csupán, mert az egyénnek meglehet, nem fog hiányozni egy kávé vagy egy felturbózott szendvics ára, viszont az egymásra rakosgatott forintok, kivételes dolgot vihetnek véghez. Ráadásul az antikvárium tulajdonosa mit sem sejt a dologról, így Karácsony környékén minimum angyalok szárnysuhogásának fogja vélni a dolgot, feltéve, hogy létrehozzuk a semmiből. A Confabula ezerötszáz példányban jelenik meg. Ez nem kevesebb, mint ezerötszáz lehetőség arra, hogy a világ a jobbik oldal felé billenjen. (Nem lehet, hogy ezerötszáz lehetőség néma maradjon!) A dolog roppant egyszerű – ahogy Judit is említette fentebb –, odasétálsz Sanyihoz, átadod Neki az általad jónak tartott összeget, aztán pedig aláírsz egy papírt, hogy minden visszakövethető és megkérdőjelezhetetlenül tiszta legyen. Mi pedig a februári Confabulában beszámolunk arról, hogy sikerült-e szembemenni a világ egyre növekvő közönyével...

-vj-

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

Vena Literatura

Kiégő égkő... - csillaghullás

Mikor holdfényes fáradt estén arcod
Menekülve ejted kezeimbe
S csillogó szemedből lassan
Őszinte könnycsepp csorog tenyerembe -
Érezlek.

Mély, félelmetes, türelmetlenül
Vágyakozó tekintet pillant felém
Akar, akar, akar rendületlenül
Most és mindig - azonnal látni belém.
Látlak.

Mit egymásnak mondani lehetne
Szó nélkül elhangzik minden
Kiáltok némán keresve
S Te ordítasz csendben.
Nem félek.

Ízek-illatok, szavak és csendek
Forrón fonódnak egymásba
Összeolvadnak - eggyé válnak lélegzetek
S örökkévalóság költözik a mába.
Ismerlek.

Esőcseppek mossák arcom a szélben
Finoman, gyengéden leplezve könnyeim
Fáj-széttép-éget; rettegek a sötétben
De hiszek Benned s őriznek szemeim.
Féltelek.

Érezlek.
Látlak.
Nem félek.
Ismerlek.
Féltelek.
Csillagok hullnak... - szeretlek.

-kicsi-

ENGLISH PAGES

A Time Comes In Your Life

This isn't exactly a Christmas story, but it just might inspire you to take a moment to reflect this holiday season.
A time comes in your life when you finally get it. When in the midst of all your fears and insanity, you stop dead in your tracks, and somewhere the voice inside your head cries out - ENOUGH!
Enough fighting and crying or struggling to hold on. And, like a child quieting down after a blind tantrum, your sobs begin to subside, you shudder once or twice, you blink back your tears, and through a mantle of wet lashes you begin to look at the world through new eyes.
This is your awakening.
You realize that it's time to stop hoping and waiting for something to change or for happiness, safety and security to come galloping over the next horizon.
You come to terms with the fact that he is not Prince Charming and you are not Cinderella.
And you realize in the real world there aren't always fairy tale endings (or beginnings for that matter), and that any guarantee of "happily ever after" must begin with you; and in the process, a sense of serenity is born of acceptance.

CHRISTMAS CAROL

When Christ was born in Bethlehem,
'Twas night, but seemed the noon of day;
The stars, whose light
Was pure and bright,
Shone with unwavering ray;
But one, one glorious star
Guided the Eastern Magi from afar.

Then peace was spread throughout the land;
The lion fed beside the tender lamb;
And with the kid,
To pasture led,
The spotted leopard fed;
In peace, the calf and bear,
The wolf and lamb reposed together there.

-Henry Wadsworth Longfellow-

You awaken to the fact that you're not perfect, that not everyone will always love, appreciate, or approve of who or what you are, and that's okay. (They're entitled to their own views and opinions.) And you learn the importance of loving and championing yourself; and in the process a sense of newfound confidence is born of self-approval.
You stop complaining and blaming other people for the things they did to you (or didn't do for you) and you learn that the only thing you can really count on is the unexpected.
You learn that people don't always say what they mean or mean what they say, and that not everyone will always be there for you; and that it's not always about you. So, you learn to stand on your own, and to take care of yourself and in the process, a sense of safety and security is born of self-reliance.
You stop judging and pointing fingers and you begin to accept people as they are, and to overlook their shortcomings and human frailties; and in the process, a sense of peace and contentment is born of forgiveness.
You realize that much of the way you view yourself and the world around you is as a result of all the messages and opinions that have been ingrained into your psyche.
You begin to sift through all that you've been fed about how you should behave, how you should look, and how much you should weigh; what you should wear and where you should shop, and what you should drive; how and where you should live, and what you should do for a living; who you should sleep with, who you should marry, and what you should expect of a marriage; the importance of having and raising children, or what you owe your parents.
You learn to open up to new worlds and different points of view. And you begin reassessing and redefining who you are and what you really stand for.
You learn the difference between wanting and needing and you begin to discard the doctrines and values you've outgrown, or should never have bought into to begin with; and in the process you learn to go with your instincts.
You learn that it is truly in giving that we receive. And that there is power and glory in creating and contributing; and you stop maneuvering through life merely as a "consumer" looking for your next fix.
You learn that principles such as honesty and integrity are not the outdated ideals of a bygone era, but the mortar that holds together the foundation upon which you must build a life.
You learn that you don't know everything, it's not your job to save the world and that you can't teach a pig to sing.
You learn to distinguish between guilt, and responsibility, and the importance of setting boundaries, and learning to say NO.
You learn that the only cross to bear is the one you choose to carry, and that martyrs get burned at the stake. Then you learn about love. Romantic love and the familial love. How to love, how much to give in love, when to stop giving, and when to walk away. You learn not to project your needs or your feelings onto a relationship.
You learn that you will not be more beautiful, more intelligent, more lovable or important because of the man

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

or woman on your arm or the child that bears your name. You learn to look at relationships as they really are and not as you would have them be.

You stop trying to control people, situations, and outcomes. You learn that just as people grow and change, so it is with love and you learn that you don't have the right to demand love on your terms just to make you happy. And, you learn that alone does not mean lonely. And you look in the mirror and come to terms with the fact that you will never be a size 5 or a perfect 10, and you stop trying to compete with the image inside your head and agonizing over how you "stack up."

You also stop working so hard at putting your feelings aside, smoothing things over and ignoring your needs. You learn that feelings of entitlement are perfectly OK. And that it is your right to want things and to ask for the things that you want and that sometimes it is necessary to make demands.

You come to the realization that you deserve to be treated with love, kindness, sensitivity, and respect; and you won't settle for less. And, you allow only the hands of a lover who cherishes you to glorify you with his/her touch and in the process you internalize the meaning of self-respect. And you learn that your body really is your temple, and you begin to care for it and treat it with respect. You begin eating a balanced diet, drinking more water and taking more time to exercise. You learn that fatigue diminishes the spirit and can create doubt and fear. So you take more time to rest. And, just as food fuels the body, laughter fuels our soul. So you take more time to laugh and to play. You learn that for the most part, in life you get what you believe you deserve and that much of life truly is a self-fulfilling prophecy.

You learn that anything worth achieving is worth working for, and that wishing for something to happen is different from working toward making it happen. More importantly, you learn that in order to achieve success you need direction, discipline, and perseverance.

You also learn that no one can do it all alone and that it's OK to risk asking for help. You learn that the only thing you must truly fear is the great robber baron of all time. FEAR itself. You learn to step right into and through your fears because you know that whatever happens you can handle it, and to give in to fear is to give away the right to live life on your terms. And you learn to fight for your life and not to squander it living under a cloud of impending doom.

You learn that life isn't always fair, you don't always get what you think you deserve; and that sometimes-bad things happen to unsuspecting, good people. On these occasions, you learn not to personalize things. You learn that God isn't punishing you or failing to answer your prayers. It's just life happening.

And you learn to deal with evil in its most primal state - the ego. You learn negative feelings such as anger, envy and resentment must be understood and redirected, or they will suffocate the life out of you, and poison the universe that surrounds you. You learn to admit when you are wrong and to building bridges instead of walls.

You learn to be thankful and to take comfort in many of the simple things we take for granted, things that millions of people upon the earth can only dream about: a full refrigerator, clean running water, a soft warm bed, a long hot shower. Slowly, you begin to take responsibility for yourself by yourself; and you make yourself a promise to never betray yourself and to never settle for less than your heart's desire.

And you hang a wind chime outside your window so you can listen to the wind. And you make it a point to keep smiling, keep trusting, and to stay open to every wonderful possibility. Finally, with courage in your heart and with Spirit by your side you take a stand; you take a deep breath, and you begin to design the life that you want to live as best as you can.

-Author Unknown-
Collected by: Viktória.
holdraforgo@yahoo.de

„Original authentic Italian food in the heart of the City"

Order more than 5000 HUF to get 15% discount.

***

Get 10% discount with student ID when eating at our restaurant.

***

Ordinance: 72/216-055, 72/532-189

Der Weihnachtsbaum

Von Hans Christian Andersen (1805-1875)

Draußen im Wald stand ein niedlicher kleiner Tannenbaum. Er hatte einen guten Platz. Die Sonnenstrahlen liebkosten ihn, und der Wind strich durch seine Zweige. Im nächsten Jahr war der Baum schon um einen bedeutenden Ansatz größer und das Jahr darauf noch um einen.
"Ach, wenn ich doch so groß wie die anderen Bäume wäre", seufzte das Bäumchen, "dann könnte ich meine Zweige weit ausstrecken und mit meinem Wipfel in die weite Welt hinausblicken." Aber zwei Winter vergingen, und im dritten war das Bäumchen so groß, dass die Hasen darum herumlaufen mussten. "Nur wachsen, wachsen, groß und alt werden! Das ist doch das einzig Schöne auf der Welt!" dachte der Tännling bei sich. Im Spätherbst kamen Holzhauer in den Wald und fällten die größten Bäume wie in jedem Jahr. Ihre Äste wurden abgehauen, nackt, lang und schmal wurden sie auf ein Fuhrwerk gehoben und in die Welt hinausgeführt. Als mit dem Frühling Storch und Schwalbe wiederkehrten, fragte der Tannenbaum : "Wisst ihr, wohin die großen Stämme geführt werden?"

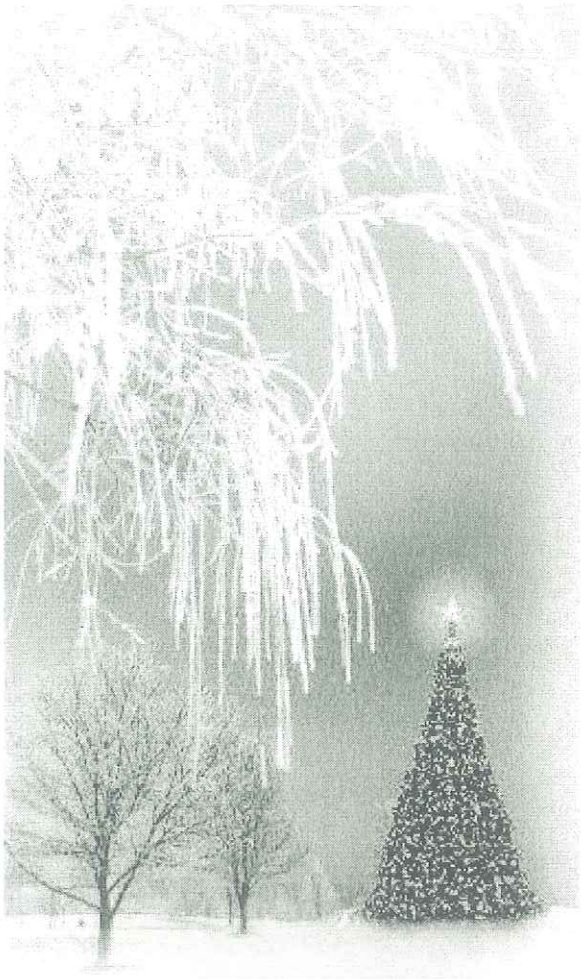

Der Storch nickte mit dem Kopf und sagte: "Viele neue Schiffe sind mir begegnet, als ich in Ägypten war, auf den Schiffen waren gewaltige Mastbäume, und ich vermute, das waren die Tannen aus diesem Wald." - "Ach, wäre ich doch auch schon so groß, um über das Meer fahren zu können!" - "Freu dich deiner Jugend!" sagten die Sonnenstrahlen, "freue dich deines fröhlichen Wachstums und des frischen Lebens in dir!"
Um die Weihnachtszeit wurden ganz junge Bäume gefällt. "Wohin sollen sie?" fragte der Tannenbaum. "Sie sind nicht größer als ich." - "Wir wissen es", piepsten die Spatzen, "sie werden mitten in der Stube aufgepflanzt und mit den herrlichsten Sachen, vergoldeten Äpfeln, Honigkuchen, Spielzeug und vielen bunten Lichtern geziert." - "Ob es wohl auch mir beschieden ist, diesen strahlenden Weg zu gehen?" fragte der Tannenbaum. "Das ist doch viel schöner als über das fremde Meer zu fahren."
"Freue dich unser", raunten die Luft und der Sonnenschein, "freue dich deiner frischen Jugend und deiner Freiheit." Aber der Tannenbaum freute sich gar nicht. Er wuchs und wuchs. Wieder kam Weihnachten und er wurde als erster gefällt. Ein großer Schmerz durchfuhr ihn, so dass er in Ohnmacht fiel. Er kam erst wieder zu sich, als er in einem Hof mit den anderen Bäumen abgeladen wurde und einen Mann sagen hörte: "Der ist prächtig! Den nehmen wir!" Zwei Diener kamen und trugen den Tannenbaum in einen großen herrlichen Saal. An den Wänden hingen prachtvolle Bilder, und neben dem großen Kachelofen standen kostbare chinesische Vasen mit Löwen auf den Deckeln. Da waren Schaukelstühle, seidene Ruhebetten, lange Tische mit Bilderbüchern. Der Tannenbaum wurde in ein mit Sand gefülltes Fass gestellt. Diener und Fräulein gingen umher und schmückten ihn mit kleinen Netzen aus buntem Papier, jedes gefüllt mit Zuckerwerk; vergoldete Nüsse und Äpfel hingen herab, und über hundert blaue, rote und weiße Kerzen wurden auf die Zweige gesteckt. Kleine Puppen schwebten im Grünen, und hoch oben auf der Spitze glänzte ein Stern aus Flittergold. Es war ganz unvergleichlich prächtig!
Oh, dachte der Baum, wäre es doch schon Abend, und was dann wohl geschehen würde! Am Abend wurden die Lichter angezündet. Oh, welcher Glanz! Welche Pracht! Plötzlich öffneten sich die großen Flügeltüren weit, und viele Kinder stürzten herein, die Kleinen standen ganz stumm, aber nur einen Augenblick, dann jubelten und schrieen sie, dass es nur so schallte. Sie tanzten um den Baum herum und nahmen ein Geschenk nach dem anderen von den Zweigen.
Was machen sie, dachte der Baum, was soll das? Und die Lichter brannten herunter bis auf die Zweige und wurden dann ausgelöscht. Und die Kinder durften den Baum plündern, dass es in allen Zweigen knackte. Niemand sah mehr auf den Baum. "Eine Geschichte, bitte eine Geschichte!" riefen die Kinder und zerrten einen kleinen Mann zum Baum, und er setzte sich unter die Zweige. "Denn so sitzen wir im Grünen", sagte er, "wollt ihr die

CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA CONFABULA

von Ivede-Avede oder die von Klumpe-Dumpe hören?"
"Ivede-Avede!" schrieen die einen, "Klumpe-Dumpe!" verlangten die andern. Und der Mann erzählte von Klumpe-Dumpe, der die Treppe hinunterfiel und doch erhöht wurde und die Prinzessin erhielt. Der Tannenbaum stand ganz still und in tiefe Gedanken versunken. Niemals hatten die Waldvögel solche Geschichten gewusst. Klumpe-Dumpe fiel die Treppe hinunter und bekam doch die Prinzessin zur Frau. Ja, ja, so geht es auf dieser Welt zu. Und er freute sich schon, am nächsten Morgen wieder mit Lichtern und Spielzeug geputzt zu werden. Am Morgen kamen der Knecht und die Magd herein. Doch sie schleppten ihn aus dem Saal hinaus auf den Boden. Dort stellten sie ihn in einen dunklen Winkel. Was soll das bedeuten, grübelte der Baum, was soll ich hier machen? Jetzt ist draußen Winter, deshalb können mich die Menschen nicht einpflanzen, darum soll ich wohl bis zum Frühjahr hier in sicherer Obhut stehen.
"Piep, piep", machte da eine kleine Maus und huschte hervor. Hinter ihr kam noch eine zweite. "Woher kommst du?" fragten die Mäuse. "Und was weißt du?" Sie waren schrecklich neugierig. "Erzähl uns doch von den schönsten Orten der Erde. Bist du dort gewesen? Bist du in der Speisekammer gewesen, wo der Käse auf den Brettern liegt und die Schinken unter der Decke hängen?" - "Nein, den Ort kenne ich nicht", antwortete der Tannenbaum, "aber ich kenne den Wald, wo die Sonne scheint und die Vögel singen." Er erzählte nun alles aus seiner Kindheit. "Wie viel du gesehen hast, wie glücklich du gewesen bist!" sagten die kleinen Mäuse.
Dann berichtete er vom Weihnachtsabend, als er mit Kuchen und Lichtern geschmückt worden war. "Wie schön du erzählst!" sagten die Mäuschen, und am nächsten Abend kamen sie mit vier anderen Mäuschen, damit auch sie den Baum erzählen hören sollten. Und am Sonntag erschienen sogar zwei Ratten; diese aber sagten, die Geschichte sei gar nicht hübsch, und das betrübte die Mäuschen, denn nun hielten sie auch weniger davon.
"Das ist ja eine höchst jämmerliche Geschichte", sagten die Ratten. "Kennst du keine von Talglicht und Speck? Keine Speisekammergeschichte?" - "Nein", sagte der Baum. "Dann danken wir dafür!" erwiderten die Ratten und gingen heim zu ihren Familien. Zuletzt blieben auch die Mäuse fort. Da wurde der Baum sehr traurig.
Und eines Tages kamen Leute auf den Speicher, und ein Diener trug den alten Tannenbaum auf den Hof. "Nun werde ich leben", jubelte der Baum und breitete seine Zweige aus. Aber die waren alle vertrocknet und gelb. Nur der Stern aus Goldpapier saß noch oben an der Spitze und glänzte im hellen Sonnenschein. Die Kinder, die am Weihnachtsabend den Baum umtanzt hatten, kamen herbei und riefen: "Seht, was da noch an dem hässlichen alten Tannenbaum sitzt!" Und sie traten auf die Zweige, dass es krachte und knickte.
Und der Baum sah auf all die Blumenpracht und die leuchtende Schönheit im Garten. "Vorbei, vorbei!", seufzte er. "Hätte ich mich doch gefreut, als ich es noch konnte! Vorbei! Vorbei!"
Der Hausknecht kam und hieb den Baum in kleine Stücke. Ein ganzes Bündel lag da und flackerte hell auf unter dem großen Braukessel. Das Holz knisterte, und es schien, als seufze der Baum, und er dachte noch mal an einen Sommertag im Wald oder an eine Winternacht da draußen, wenn die Sterne funkelten. Er dachte an den Weihnachtsabend und an Klumpe-Dumpe, das einzige Märchen, das er gehört hatte und zu erzählen verstand. Und dann war der Tannenbaum verbrannt.
Die Knaben spielten im Garten, und der kleinste trug den Goldstern, der den Baum an seinem glücklichsten Abend geschmückt hatte, auf seiner Brust. Nun war die Weihnachtszeit vorbei, und mit dem Tannenbaum war es vorbei und mit der Geschichte auch; vorbei, vorbei, und so geht es mit allen Geschichten!

Zusammengestellt von: Viktória
holdraforgo@yahoo.de

Ristorante & Pizzeria
All' Elefante

„Original italienische Gerichte
im
Herzen der Stadt"

Bei einer Bestellung über 5000 Ft
ausser Haus gibt es 15% Rabatt.
***
Beim Verzehr in unserem Haus mit
Studentenausweis 10% Rabatt.
***
Auftrag: 72/216-055, 72/532-189
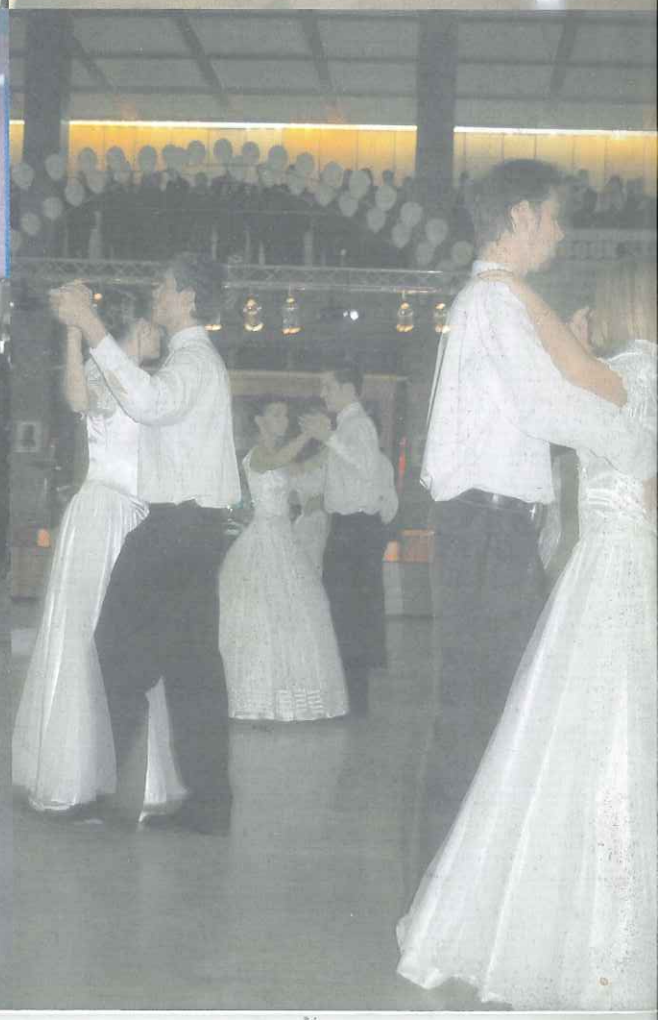
MMS üzenet!
djuice